

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина вісімнадцята

Стенограма пленарного засідання
8 квітня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина вісімнадцята

Стенограма пленарного засідання

8 квітня 2026 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 8 квітня 2026 року)

Частина вісімнадцята

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...8
Заява депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...19
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...20
Прийняття рішення про запрошення Голови Антимонопольного комітету України Кириленка П.О. на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 9 квітня 2026 року для надання інформації	...20
Голосування пропозицій:	
про запрошення Головнокомандувача Збройних Сил України Сирського О.С. на пленарне засідання Верховної Ради України для надання інформації	...21
про запрошення Прем'єр-міністра України Свириденко Ю.А. на пленарне засідання Верховної Ради України для надання інформації	...22
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, Організації Об'єднаних Націй та Міжнародного агентства з атомної енергії у зв'язку з 40-ми роковинами Чорнобильської трагедії та недопущення порушення російською федерацією міжнародного режиму ядерної безпеки внаслідок цілеспрямованих атак на Чорнобильську атомну електростанцію»	...23

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів»	...30
Виступ міністра освіти і науки України Лісового О.В.	...42
Виступ Голови Антимонопольного комітету України Кириленка П.О.	...43
Внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог Європейського Союзу	...45
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...53
Прийняття Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю)»	...53
Заява депутатської групи «Довіра»	...65
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії»	...66
Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...72

Голосування пропозиції про включення до порядку денного пленарного засідання проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство (неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято рішення про приватизацію»	...72
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...73
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Володіної Д.А.»	...73
Голосування пропозиції про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...74

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
8 квітня 2026 року, 10 година 8 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні відповідно до постанови Верховної Ради України ми вшановуємо пам'ять жертв масових депортацій, скоєних радянським тоталітарним режимом 8 квітня 1951 року. Під час операції «Північ» 75 років тому тисячі людей, зокрема мешканців України, були примусово виселені за релігійною ознакою до віддалених районів Сибіру. Ми зберігаємо пам'ять про ці болісні події як важливе застереження для майбутніх поколінь, адже цінність людської гідності, свободи та права на переконання завжди має залишатися непорушною.

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 1505-й день, як Україна героїчно виборює свою свободу та незалежність в умовах повномасштабної збройної російської агресії. Ворог не припиняє жорстоких ударів по мирному населенню та об'єктах цивільної інфраструктури, грубо порушуючи норми міжнародного права. Захисники та захисниці України щодня виявляють мужність, стійкість і самопожертву, обороняючи нашу державу. Попри всі випробування Україна залишається згуртованою і відданою своїм цінностям, свободі та демократичному майбутньому.

Вшануймо хвилиною мовчання пам'ять усіх наших воїнів, які віддали життя за Україну, а також мирних громадян, які стали жертвами російської

агресії. Вічна пам'ять і глибока шана кожному і кожній, хто загинув за нашу державу.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу займати свої місця.

Шановні народні депутати, відповідно до... *(Шум у залі).*

А, ви перед цим хочете виступити з процедури, так?

Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури. Що у вас? Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні українці! У парламентсько-президентській республіці звертаю вашу увагу на брехню на сайті Кабінету Міністрів України, де розміщена інформація про зустріч Прем'єр-міністра України з головами комітетів Верховної Ради України. Ми хочемо запевнити всіх вас, що це неправда, тому що на цій зустрічі не було жодного керівника комітету, який представляє фракцію не монобільшості. Зокрема, на цю зустріч не запросили, хоча мова йшла про євроінтеграцію, голову Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванну Климпуш-Цинцадзе, бо вона представляє фракцію «Європейська солідарність», не запросили голову Комітету з питань свободи слова пана Юрчишина і голову Комітету з питань молоді і спорту пана Кожем'якіна, тому що вони не представляють фракцію «Слуга народу».

Шановний пане спікере, у нас запитання: скільки ще буде продовжуватися цей поділ урядом народних депутатів, комітетів на своїх і чужих? Скільки буде відбуватися оця вся ганьба?

Ми просимо, якщо йдеться про зустріч голови уряду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Я просто хочу... *(Шум у залі).* Дивіться, вам цікава моя відповідь, чи просто... Скажу вам ще раз, що я завжди... *(Шум у залі).* Секунду, шановні колеги. Я завжди є прихильником рівного ставлення до будь-якого народного депутата, тому що як Голова Верховної Ради України повинен забезпечувати це. Звертаюся і до Кабінету Міністрів України, і до будь-яких інших органів, які організовують конкретні цілеспрямовані зустрічі, з проханням не допускати жодної сегрегації, сепарації за різними партійними, юридичними та іншими ознаками, бо це правильний підхід. Якщо це може бути якась інша зустріч або інший формат, то вже вирішують окремі особи. Ви знаєте, вельмишановні колеги, усе, що проводиться в межах Верховної Ради, усе, що проводиться за моєю участю, відбувається з представленням усіх колег, які перебувають тут, думаю, що так... *(Шум у залі).* Ну ні, ні... Дивіться, так, інколи я окремо зустрічаюся з опозицією. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України, а також рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів.

Прошу народних депутатів записатися на виступи. Будь ласка, шановні колеги. Прекрасний результат!

Борзова Ірина Наумівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка, Ірино.

БОРЗОВА І.Н., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні українці та українки! Наші діти повинні завершити 11-й клас у своїх школах. Старша школа не може сьогодні закривати свої двері для учнів, діти в Україні мають навчатися в тих школах, куди їх відвели батьки.

На жаль, ворог продовжує страшну війну проти України і українського народу. Сьогодні головний пріоритет для наших дітей, для кожного з нас – це безпека, адже кожна мати, кожен батько, кожна бабуся та дідусь насамперед хвилюються за своїх дітей. І наші хлопці, батьки, які нині захищають Україну, також щодня, щохвилини хвилюються за своїх дітей.

У пріоритеті повинна бути дитина, а не освітня реформа. Освітня реформа ще формувалася до повномасштабної збройної російської агресії. Я – за старшу профільну школу, але, на жаль, сьогодні реалізувати це неможливо. Уже й так закрилося дуже багато шкіл у селах, і потрібно зберегти те, що є. Ніхто не має права нині відправляти дітей за 30, 40, 50 кілометрів здобувати освіту.

Хто з чиновників може сказати, що буде 1 вересня 2026 року? Як дитина буде їхати здобувати освіту дорогами, яких немає, між полями, де яма на ямі? У цей час може бути повітряна тривога, а потрібно 1,5-2 години, щоб доїхати до школи. Що робити водію? Зупиняти автобус? Які правила безпеки: їхати далі, брати на себе відповідальність за ризик стосовно дітей?

Сьогодні є дуже багато проблем, які треба розв'язати. Найперше це ремонт доріг, необхідно докупити автобуси, бо і без реформи нині не вистачає шкільних автобусів. Але найголовніше для нас – це не реформа, а безпека кожної дитини, яка навчається в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коваль Ольга Володимирівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Передайте, будь ласка, слово Дмитру Олександровичу Разумкову. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Колеги, усі побачили, що ви підвищуєте податки, вчора підвищили українському суспільству, подякували. Просто відкривайте і читайте, що думають про вас, тих, хто проголосував про підвищення податків і продовження таких податків для українців після закінчення війни. Те, що ви вчора прийняли, хто і що не говорив би, це не на армію, а в загальний фонд державного бюджету, поки не з'явиться спеціального фонду, лише після цього кошти будуть спрямовуватися туди. Але ви підвищуєте податки, а Кабмін і Президент – молодці, вони роздають то «Бак», то «Вовину тисячу», з 1 квітня ще 1,5 тисячі гривень допомоги пенсіонерам. Таке враження, що для того, щоб «поржать», вибачте, навіть використаю непарламентський вислів.

У мене до вас запитання. Коли в минулому році команда «Розумна політика» пропонувала підвищити розмір мінімальної пенсії, тоді було 2 тисячі 361 гривня, у два рази, тобто до 4 тисяч 722 гривень, це коштувало б державному бюджету трохи менше 21 мільярда гривень. Що сказали? Грошей немає. Грошей немає, пенсію ніколи не підвищимо, і на початку цього року проіндексували пенсію для найменш захищених верств населення – 234 гривні, це 7 гривень 80 копійок на день. Скажіть, будь ласка, хтось може піти в магазин і щось купити за ці гроші? Навіть з магазину не випхне охорона за 7 гривень 80 копійок, а ви підвищили цим бюджетом, ті, хто проголосував за нього, людям, які сьогодні реально виживають за межею бідності, настільки цю пенсію.

Потім виходить міністр соціальної політики, сім'ї та єдності і каже, що мінімалка буде 6 тисяч гривень. Коли? Пенсіонери це побачать, чи тільки з неба будуть бачити обіцяне? Станом на сьогодні нічого не змінилося, минув I квартал. Коли буде підвищення мінімальної пенсії до 6 тисяч гривень?

І друге запитання до тих, хто проголосував за бюджет на 2025 рік і щосили блокував наш законопроект про підвищення розміру мінімальної пенсії у 2025 році. Скажіть, будь ласка, тоді, коли розповідали, що немає додаткових 21 мільярда гривень, щоб підвищити пенсії у два рази, брехали або ці кошти просто знову розкрадалися на «схеми Міндіча», усе інше та розбазарювалися незрозуміло куди, або у вас і сьогодні немає цих грошей для мінімальної пенсії 6 тисяч гривень. Ви знову брешете людям, плюючи їм в обличчя і сподіваючись, що вони, вибачте, до цього щасливого моменту життя не доживуть, але і нині будуть підтримувати владу, Президента і всіх інших. Ви глибоко помиляєтеся, українці занадто для вас розумні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильєв, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні українці! Шановні колеги!

Сьогодні я хочу сказати про Сумщину і про одну дуже серйозну проблему держави, пов'язану з тим, що збільшується у прикордонні кількість обстрілів, посилюється також необхідність евакуації і виїзду людей у безпечне місце.

На сьогодні недостатньо просто сказати людям – евакуюйтеся, проблема не в тому, щоб тільки вивезти людей, а в тому, щоб вони могли виїхати, доїхати до місця, облаштуватися, ну і, звичайно, деякий час там пожити, не повертаючись під обстріли.

Саме тут у нас величезна проблема, навіть у 5-кілометровій зоні, поблизу кордону, тисячі людей живуть. Чому? Влада їм каже – виїжджайте, і, можливо, часто їм вірно каже, що потрібно виїхати в безпечне місце, але люди мають право запитати: чим виїжджати, якою дорогою, яким транспортом, куди саме і, головне, як жити далі в цьому місці? У прифронтовій Сумщині проблем дуже багато, це, звичайно, і незадовільний стан більшості доріг, нестабільність залізничних маршрутів, багато маршрутів взагалі скасовуються. Сьогодні для прикордонної області транспорт – це не питання комфорту, це питання виживання.

Навіть коли людей встигають вивезти, це ще не означає, що проблема розв'язана. Після того, як пожили кілька днів, вони розуміють, що побут взагалі не забезпечений, коштів немає, люди починають повертатися додому, під ті ж обстріли і з тими ж ризиками, але туди, де забезпечені побутові умови і розв'язані проблеми.

Зараз я звертаюся до Кабінету Міністрів України з конкретними вимогами.

Перше. Терміново затвердити окремий державний план евакуації та розміщення людей із прикордонних громад Сумщини. Не лише вивезення, а повний маршрут: виїзд, дорога, поселення, супровід і побут.

Друге. Невідкладно визначити і привести до пуття ключові евакуаційні дороги та маршрути в прикордонних громадах, бо дороги сьогодні – це теж питання безпеки, по них потрібно їздити швидко.

І третє. Створити реальні умови для життя евакуйованих людей: житло, побут, виплати, підтримка сімей, літніх людей і всіх тих, хто не може почати життя...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович, фракція «Батьківщина». Ви передаєте слово Юлії Володимирівні, так?

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, вчора був прийнятий «епохальний» за своєю підлістю законопроект [№ 14005](#). Хочу просто нагадати, законопроектом № 14005 передбачається, що кожен українець, який має хоча б мінімальний борг, причому не підтверджений судом, до того ж навіть за будь-які речі, про

які людина може не знати, це може бути що завгодно: штрафи за порушення правил дорожнього руху, мікрокредитування, де людям нараховують божевільні відсотки за кредитами, заборгованості зі сплати комунальних послуг, перед банками, будь-яка заборгованість... Так от, цим законом (проект № 14005), за який вчора проголосували 250 народних депутатів, передбачається, що людина одразу потрапляє до Єдиного реєстру боржників, після чого блокуються всі її рахунки і практично арештовується все майно.

І ось тут запитання: до якої стадії треба було дійти, щоб отак поводитися зі своїм народом, з людьми, які ледве-ледве виживають під час війни? Думаю, що кожен народний депутат, який проголосував за цей законопроект у другому читанні (це вже остаточне голосування), має відповідати перед країною, а ще перед своєю совістю і Господом Богом.

Безумовно, фракція «Батьківщина» проголосувала проти цього – єдина фракція, представники якої натиснули червоні кнопки. Але тепер для того, щоб цей закон не став реальністю, його має не підписати Президент України як гарант Конституції України, тому що в ньому, крім усіх оцих чорних сюрпризів для українців, ще вперше в історії України передбачається конфіскація єдиного житла за борги, коли виконавці будуть усе конфісковувати і продавати, як їм заманеться. Так от, є стаття Конституції, якою забороняється у людини забирати єдине житло. Сподіваюся, що Президент України, до якого я зараз звертаюся, накладе вето на цей закон і він не стане реальністю в Україні, тому що хтось повинен зупинити цей жахливий «беспредел» стосовно людей.

Звертаюся до Президента: пане Президенте, накладіть вето на закон (проект № 14005) і не кидайте кожного українця в цей молох, по суті, знищення їх життя за мінімальні боргові зобов'язання. Ми будемо спостерігати за тим, як Президент поставиться до цього закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький Микола. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, на заваді нашому європейському вибору весь час щось стає. Спочатку, після Гадяцької угоди, коли гетьман Виговський хотів, по суті, створити прообраз Європейського Союзу, польський сейм сказав:

«Не дозволяю!». Коли Хвильовий сказав: «Геть від Москви! Дайош Європу!», то, очевидно, що радянські комуністи зробили все, щоб його життя обірвалося.

Ми намагалися з цим боротися. Коли Янукович хотів підписати Угоду про асоціацію, росіяни шантажем і погрозами зробили все, щоб він утік до них. Стався Євромайдан – і ми знову почали боротися за наше європейське майбутнє.

Ми вписали до нашої Конституції норму про інтеграцію до ЄС і НАТО, але світ дуже швидко змінюється. Сьогодні президент наймогутнішої держави, члена Північноатлантичного альянсу, стверджує, що НАТО – це безпековий карлик, і мета його країни – вихід з Альянсу. Європейські ж політики ставлять собі в заслугу жорстку позицію європейських членів Альянсу, які протистояли намаганню Сполучених Штатів Америки захопити Гренландію, суверенну частину Королівства Данії, найвідданішого з відданих членів НАТО. Нам кажуть, що наше місце не в Альянсі, але все більша кількість політиків, експертів і простих громадян розуміють, що гарантією безпеки Європи і Заходу є Збройні Сили України і незалежна Українська держава.

З Європейським Союзом інша ситуація. Нас запрошують туди, уже понад три роки ми ведемо підготовку до повноправного членства, але цей шлях не такий швидкий, як нам хотілося б. Водночас ми чудово розуміємо, що і сам Європейський Союз змінюється, усе це відбувається на наших очах.

Днями Манфред Вебер – голова фракції Європейської народної партії в Європарламенті піддав сумніву ефективність принципу одностайності під час ухвалення рішень у Європейському Союзі. «Європа, – наголосив лідер найвпливовішої європейської партії, – у якій найповільніші визначають темп, або окремі держави можуть блокувати все своїм правом вето, стане іграшкою в руках Трампа, Путіна і Сі Цзіньпіна». Ми, українці, очевидно, погоджуємося з цією думкою. Європа для того, щоб вижити, має позбутися шантажу політиків на кшталт Віктора Орбана і Роберта Фіцо. Розуміння того, що знищити ЄС стало заповітною мрією не лише росії, а, на жаль, і Сполучених Штатів Америки, – показав візит американського віцепрезидента Джей Ді Венса і його виступ, коли він розповідав, що українська розвідка намагається втручатися у вибори чи то в Угорщині, чи то в Сполучених Штатах. Усе це насторожує ще більше.

Я абсолютно переконаний, що ми повинні підтримати Манфреда Вебера, можливо, підготувати звернення Верховної Ради України для того, щоб не одностайно приймалося рішення про наше членство, а щоб більшістю країн, які підтримують демократію, було гарантовано наше членство в Європі і наша спільна оборона європейських цінностей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мельнік Сергій Васильович. Будь ласка.

МЕЛЬНІК С.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Козирю Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Передайте слово Козирю. Будь ласка.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Херсонщина. Шановні колеги, добрий день! Я сьогодні вийшов, щоб розповісти про реальну ситуацію, те, що хочуть почути від нас люди. Розкажу про Херсон.

Щоб ви розуміли, лише за минулий тиждень була поранена 81 людина і сім людей загинули. За ці три дні цей кривавий рекорд уже перевершено. Хочу вам нагадати, що Херсон – обласний центр, який нині, у принципі, перетворився на майданчик для випробовування FPV-дронів. Херсон сьогодні – це місце систематичного полювання на цивільне населення, і ми повинні визнати, що фронт реально проходить по місту.

Окремо необхідно сказати про дронівий терор. Це не нова фаза війни, вона триває вже більше півтора року, Херсонщина стала полігоном для застосування FPV-дронів, які використовуються для точкових атак по цивільній інфраструктурі, транспорту, людях. Державна політика безпеки має відповідати реаліям нинішнього часу.

Наслідком цього є системний відтік населення. Це реальна картина, це реакція людей на відсутність безпеки. Але чи готова і чи має держава політику в цьому напрямі: куди люди будуть переміщатися, де вони будуть розміщатися, де ми їх будемо влаштовувати, як вони будуть інтегруватися до тієї громади, до якої переїдуть, і які умови їм будуть створені для того, щоб вони в подальшому повернулися до того міста, з якого поїхали.

Ще одне принципове питання – це ефективність заходів захисту цивільного населення. Ми регулярно чуємо про посилення безпеки, впровадження додаткових заходів, однак виникає запитання: чи достатні ці заходи, чи вони виконуються, хто їх контролює? На сьогодні ми бачимо, що, у принципі, контролю недостатньо, тому що не видно результату.

Ще хочу наголосити на тимчасово окупованій частині Херсонщини, передусім виділити місто Олешки. Це місто на межі гуманітарної катастрофи: їжі немає, води немає, люди живуть у підвалах, дуже важко, немає виїзду, немає завою продуктів, немає нічого. Люди, вибачте, роблять те, про що мені не хочеться говорити з цієї трибуни. Це не просто гуманітарна криза, це свідоме створення непридатних для життя умов. І звертаю увагу наших міжнародних партнерів, усіх відповідних органів на те, що необхідно реагувати на цей геноцид, який твориться в нашій державі.

Шановні колеги, сьогодні Херсонщина – це регіон, де щоденна реальність людей визначається не політичними рішеннями, а рівнем безпеки для життя,

і наше завдання зробити так, щоб державні рішення відповідали цій реальності. Поки цього не відбудеться, ми не можемо сказати, що ситуація контрольована.

Дякую за увагу. Тримайся, Херсонщино! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Грищенко Тетяна Миколаївна, фракція «Слуга народу».
Будь ласка.

ГРИЩЕНКО Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Арсенію Пушкаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арсеній Пушкаренко. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Житомирщина. Шановна президіє! Шановні колеги! Дорогі українці! Ворог 3 квітня завдав удару авіабомбою по місту Коростеню. Це один із тисяч і тисяч ударів, які по всій країні цілодобово ворог завдає по цивільній інфраструктурі, житловим будинкам. Це геноцид. Прибувши через декілька годин разом з колегою Тетяною Грищенко на місце авіаудару, що ми побачили? Ми побачили, як рятувальники героїчно ліквідовують наслідки. Ми побачили, як волонтери допомагають людям, як самі постраждалі розбирають завали. А кого ми не побачили? Ми не побачили представників місцевої влади, ані міського голови, ані його заступників, ані комунальних служб, нікого. Це ганьба! Місцева влада Коростеню в перші години в перший день самоусунулася від допомоги людям і ліквідації наслідків.

Після мого втручання на місце прибув один із заступників міського голови і сказав, що о 14 годині вони провели засідання комісії і вирішили зібратися завтра вранці. Тобто рятувальники мають виконувати функцію комунальних служб?

Дякую Коростенському заводу МДФ, який надав матеріали. Дякую бізнесу, який надав техніку для розбору завалів. Усі були залучені, зокрема інші громади: Овруцька, Чоповицька, Малинська, а міської влади Коростеню не було. Це ганебно. Міський голова і комунальні служби з'явилися там тільки наступного дня. І це місцева влада, яка живе з податків цих людей! Чи це про людяність?! Це ганьба!

Дякую голові Житомирської обласної військової адміністрації Віталію Бунечку, який після мого звернення теж узяв під контроль цю ситуацію, скликав на рівні області штаб. Уже сьогодні проводяться відповідні роботи.

Закликаю місцеву владу Коростеню, бо це їх відповідальність, невідкладно зібрати в людей документи, об'єктивно і справедливо оцінити пошкодження

і чимшвидше передати відповідні акти комісій, довідки, висновки, щоб держава за програмою «єВідновлення» могла здійснити компенсації.

Дякую всім, хто в цій ситуації був людяний і професійний.

Ганьба Коростенській міській владі!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Підкуп, брехні та маніпуляції – це все, що може запропонувати «зелена влада» тоді, коли треба рятувати Українську державу і підтримувати громадян України? От нині шириться інформація в масмедіа, і я вимагаю, щоб відповідні структури підтвердили або спростували це, про 5 мільйонів гривень, які обіцяють кожному народному депутату, явно з монобільшості і тим, хто разом з ними голосує, за те, щоб вони проголосували за кабальні податкові законопроекти для громадян України. Кабальні для українців!

Це не вперше, коли такі речі відбуваються, коли народним депутатам пропонують подяки за те, що вони проголосують за ті чи інші неприйнятні речі. Давайте згадаємо, як теж були такі обіцянки, а з іншого боку були залякування, коли вимагали проголосувати за рішення про купівлю в Болгарії московських реакторів, що потім виявилось частиною «схеми Міндіча» – «двушка на москву». До речі, за це досі ніхто не покараний. Ми також маємо тотальні брехні, коли розказують, як Свириденко зустрічалася з усіма головами комітетів. Перед цим Буданов як Керівник Офісу Президента України зустрічався з усіма фракціями. Ага! Навіщо ці брехні, щоб потім розказувати, які ви білі та пухнасті і з усіма працюєте?

Мені здається, що нині той час, коли нарешті треба зупинити ці всі брехні та маніпуляції. Тут колега щойно говорив про Коростень. Така сама ситуація у Херсоні. Така сама ситуація в багатьох інших регіонах України. А ви замість того, щоб розв'язувати проблеми громадян України, ведете переговори про те, що вам буде, якщо ви за якусь дурню проголосуете.

Шановні народні депутати, якщо я можу так до вас звернутися, ви сьогодні маєте можливість відновити свою суб'єктність, ви повинні вимагати від уряду

нормальних законопроектів. Ми як парламент повинні вимагати нормальних переговорників, які будуть домовлятися про оптимальні речі, а не просто про якусь дурню, бо, бачте, їм хочеться приховати свою вину за «Міндічгейт». Досі без відповідальності і досі фігуранти не покарані. Фігуранти «Міндічгейту» до цього часу сидять в уряді, у Державній службі фінансового моніторингу України. Але все має бути тихенько, тому що вам обіцяли 5 мільйонів гривень на ваші округи, і не тільки округи. Ну, люди добрі, це вже переходить абсолютно всі межі. Так не може бути. Хоч раз у житті ви маєте проголосувати по совісті, враховуючи інтереси Української держави, бо держава валиться через вас, і її треба сьогодні рятувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безугла Мар'яна Володимирівна, позафракційна. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Тут колеги, зокрема та, яка виступала переді мною, закликають до порятунку Української держави. Але я не розумію, чому народні депутати мовчать про ТЦК, проблеми з ТЦК саме в ракурсі того, хто винен у цьому і хто конкретно організовує таку роботу.

Останнім часом почастишали напади на людей, які служать або працюють у ТЦК. Вбивство і напад – це, звичайно, величезний злочин, тут має бути тільки засудження. Водночас ТЦК залишаються неререформованими, корумпованими, дискредитують Збройні Сили України і мають бути ліквідовані, а їх функції розподілені.

ТЦК – це не Міністерство оборони України. ТЦК – це не Генеральний штаб. Вони підпорядковуються Сухопутним військам Збройних Сил України. Це давній «схематоз», щоб сховати зловживання через прокладки і переводити стрілки. Я кажу про це вже три роки. За ТЦК п'ять років відповідав Сирський, будучи командувачем Сухопутних військ, а його кадровиком був генерал Горбач. Коли Сирський очолив Збройні Сили, Горбач став головним кадровиком Збройних Сил, тобто це все одна вертикаль, одне злочинне угруповання, яке повинно бути ліквідоване. Отже, ліквідовані мають бути ТЦК з перерозподілом функцій, а також звільнені з посад Сирський і головний кадровик Збройних Сил Горбач.

Правоохоронні органи мають не тільки ганятися за окремими корумпованими тецекашниками, яких здають свої ж у рамках внутрішніх розборок, а й безпосередньо приділити увагу тим, хто організовує цю вертикаль, зокрема топам у військовому керівництві, – це саме мафія.

Я спеціально називаю тецекашниками тих людей, які згодні брати хабарі та бути частиною цієї системи. Знаєте, скільки було подано заяв до Державного бюро розслідувань від тих, хто служить і працює в ТЦК щодо того, що там

творюється? Прекрасно розумієте, що дуже мало, практично нуль. У мене вкотре запитання: чому мовчать народні депутати про реальних організаторів того, що відбувається в Збройних Силах? Чому колеги бояться навіть сказати прізвище – Сирський? Чому мовчить оборонний комітет? Кого ви представляєте – мільйони українців чи пару генералів?

Колеги, якщо ви мовчите про генералів, про схеми на рівні топкерівництва Збройних Сил, про ТЦК стосовно того, хто це організовує, чому це має помічати Президент, що він отримує? Лише політичний шум і жодного слова від опозиції про Сирського. Чому?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останній промовець – Локтіонова. Я так розумію, що вона передає...

ЛОКТІОНОВА Н.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Так, прошу передати слово Гришиній Юлії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гришина Юлія Миколаївна, і потім ще Олена Костянтинівна, далі у нас ще трошки буде виступів. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні українці! Шановні колеги! Вітаю всіх! Сьогодні я знову хочу порушити питання безпеки наших дітей. Нагадую, ми з вами врегулювали на законодавчому рівні питання безпеки наших дітей у школах. Ми повинні продовжити цю роботу і маємо опрацювати питання безпеки наших дітей в цифровому середовищі.

Колеги, нині весь світ активно реагує на загрози, які цифрове середовище несе нашим дітям. Австрія, Іспанія, Франція, Малайзія, Бразилія – це тільки початок величезного переліку країн у світі, які або вже запровадили обмеження користування соціальними мережами для дітей, або активно це розробляють на рівні парламентів цих країн. Україна не може стояти осторонь цього питання.

Колеги, я замовила дослідження щодо цього в Дослідницькій службі Верховної Ради України, і вона підготувала для нас оглядове досьє щодо захисту прав неповнолітніх у цифровому середовищі. Результати цього дослідження вражають. Хочу поділитися з вами декількома цифрами.

Уявіть собі, в Україні кожен четвертий підліток проводить онлайн сім і більше годин на день. Чотири з п'яти дітей мають акаунти в телеграмі і тіктоці. Водночас кожна третя українська дитина стикається з небезпечними ситуаціями. Найтривожніше в цьому переліку, що 60 відсотків із цих дітей нікому про це не розповідають. Окрім цього, за три роки кількість злочинів проти національної

безпеки за участю неповнолітніх зросла в 43 рази. І 22 відсотки завербованих росією – це наші з вами діти, колеги.

Цифровий простір однозначно не є безпечним для наших дітей. На сьогодні в українському законодавстві немає жодних обмежень, зокрема немає вікових обмежень для реєстрації, не встановлені правила для цифрових платформ. Колеги, думаю, настав час і українському парламенту зайнятися цим питанням і зробити все для того, щоб наші діти в цифровому середовищі були захищеними.

Запрошую представників усіх фракцій і груп долучитися до нашої спільної роботи і напрацювати законодавче рішення на підставі дослідження, яке було проведено, підготувати дієві кроки, внаслідок яких наші діти, які нині постійно живуть у цифровому середовищі, будуть захищені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз ще Олена Костянтинівна, шановні колеги, і дві фракції звернулися із заявою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ. Я так розумію, буде виступати Юлія Володимирівна. Далі переходимо до роботи. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, я хотіла би звернути вашу увагу, особливо в передвеликодній тиждень, саме на проблеми депортованих українських дітей, і ще, головне, на величезні цифри, а саме: понад 1 мільйон 600 тисяч українських дітей нині перебувають на тимчасово окупованих росією наших територіях. Хочу, щоб ви ознайомилися з недавно оприлюдненим свіжим дослідженням Єльської гуманітарної дослідницької лабораторії. Це дослідження вперше прямо доводить участь великих російських державних корпорацій у системі депортації та індоктринації, тобто позбавлення ідентичності українських дітей. Ідеться про дві величезні російські корпорації – «Газпром» і «Роснефть». Ці компанії та їхні дочірні структури перевезли і перевиховали щонайменше 2 тисячі 158 дітей з окупованих росією українських територій. У матеріалі зафіксовано шість таборів у росії та тимчасово окупованих регіонах, куди дітей вивозили і піддавали впливу проросійських наративів та мілітаризованої діяльності, яку вони називають «патриотическое воспитание».

Згідно зі звітом Єля дочірні компанії та профспілки корпорації «Газпром» допомагали в організації транспорту, роздавали ваучери до таборів і підтримували перевиховання. У дослідженні ідентифіковано 44 організації, пов'язані з цією діяльністю. І тут увага! Близько 80 відсотків із них наразі не перебувають під санкціями Сполучених Штатів Америки чи Європи. Попередні дослідження Єля встановили щонайменше 210 об'єктів із перевиховання українських дітей, це табори, центри і бази.

Перевиховання наших дітей, позбавлення їх ідентичності – це стратегічна державна програма російської федерації, до якої залучена вся інфраструктура країни. Це означає, що ми повинні змінити підхід. Ми повинні змінити підхід до санкційної політики, оскільки повна санкційна синхронізація має бути зі всіма нашими партнерами, особливо з партнерами в Європейському Союзі. Нові санкції – і проти корпорацій, і проти конкретних виконавців. Це важлива робота, до якої нам теж необхідно долучитися, тому що наше завдання – зробити так, щоб система російської федерації проти ідентичності наших дітей зламалася, щоб кожен, хто бере в ній участь, був ідентифікований і під санкціями.

Зараз, особливо коли державні чиновники російської федерації хочуть поїхати в Європу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити, будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К. ...не дати їм цього зробити. Це має бути наша спільна відповідальність, особливо тих, хто займається у нас санкційною політикою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні колеги, у нас ще є заява від двох фракцій про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Юлія Володимирівна Тимошенко, і переходимо до розгляду питань порядку денного. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Звертаюся до всіх, хто дивиться або слухає засідання Верховної Ради. Хочу виступити з повідомленням, що в Україні, всупереч закону, реально, свідомо та планово знищуються пенсіонери.

Наведу для цього твердження дуже чіткий доказ. Законом України передбачається, що пенсіонер не може отримувати менше прожиткового мінімуму. Прожитковий мінімум – це межа фізіологічного виживання. Якщо пенсіонеру виплачувати менше, він просто помре. Так-от мінімальний поріг, нижче якого не можна виплачувати пенсіонерам, – це 7 тисяч 241 гривня. Це закон. Цей закон не виконується в країні, і не виконується не тому, що немає грошей, а тому, що ці гроші розбазарюються на корупцію, на абсолютно неефективні видатки, а пенсіонерів свідомо і планово знищують. Це пенсійний геноцид. І притому, що не мають права виплачувати менше 7 тисяч 241 гривні, мінімальну пенсію встановили на рівні 2 тисячі 595 гривень. Це для того, щоб просто людина померла, а не жила.

Саме тому фракція «Батьківщина», наша команда проаналізувала доходи та видатки державного бюджету і подала на розгляд Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Державного бюджету, яким пропонується скасувати неефективні видатки і доповнити тими доходами, які нині не враховані. Ми вимагаємо в цьому законопроекті підвищити розмір мінімальної пенсії до 7 тисяч 241 гривні, не менше, адже на сьогодні майже 9 мільйонів пенсіонерів отримують менше. Також пропонуємо підвищити заробітні плати, грошове забезпечення наших військових, яким платять 20 тисяч гривень, і офіцерів, яким платять 32 тисячі гривень.

Ми почали збирати підписи на підтримку всенародної національної петиції. Ми заїдемо до кожного пенсіонера і до кожного військового, зберемо підписи для звернення до Президента про негайний перегляд бюджету та припинення знуцання з військових і припинення геноциду пенсіонерів у країні. Ми доб'ємося свого, тому що так ставитися до людей не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили виступи і заслухали заяву.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця, переходимо до роботи.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність особистої картки у пульті, що на вашому робочому місці. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 232.

Проголосували: за – 232, проти – 10, утрималися – 3, не голосували – 75. У цьому сила парламентаризму.

Шановні колеги, перелік питань... (*Шум у залі*). Гончаренко, так? З процедури?

Тільки, Олексію Олексійовичу, з процедури, тому що дуже хочеться попрацювати. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Так, мені теж дуже хочеться попрацювати. І всім українцям також хочеться попрацювати. Є одне питання, яке, думаю, ми сьогодні маємо

поставити. Усі бачать, що світові ціни на нафту падають, але в Україні, як завжди: коли ростуть світові ціни на нафту, у нас моментально зростають ціни на пальне, коли світові ціни на нафту падають, у нас уже нічого не падає.

Пропоную на завтра на 11 годину запросити на засідання Верховної Ради Голову Антимонопольного комітету України і повідомити йому, що в нього є 5 хвилин, щоб він цього разу прибув вчасно, розрахував свій час і надав нам інформацію про результати розслідувань щодо ринку нафтопродуктів: до яких висновків дійшов Антимонопольний комітет, що робиться для того, щоб разом з падінням світових цін на нафту в нас хоч трошки впали ціни. У нас уже ціна на дизель десь 100 гривень, ну це абсолютна катастрофа.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Гончаренка. Прошу голосувати.

«За» – 162.

Рішення прийнято.

Далі виступатимуть Безугла і Костюк.

Тільки з процедури, Мар'яно Володимирівно. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В. Я вже не раз звертала увагу на те, що Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Умерова практично немає на робочому місці, начальника Генерального штабу Збройних Сил України Гнатова також практично немає на робочому місці. Вони зараз у нас переговорники, а сектор національної безпеки і оборони страждає. Але корінь у цьому всьому – це конкретно стиль управління Головнокомандувача Олександра Станіславовича Сирського.

Вкотре пропоную запросити його до залу, подивитися в очі та почути, що він скаже, зокрема, про те, що відбувається в ТЦК, у штурмових полках, що відбувається з порушенням прав військовослужбовців і його радянським, російським стилем управління.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію Мар'яни Володимирівни. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

Зараз я передам слово.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Перед тим, як я передам слово пану Костюку, Дмитре Олександровичу, якщо можна, бо є уточнення: ми на сьогодні уже запросили.

Разумков Дмитро Олександрович. Якщо можна, уточніть, потім я передам слово Костюку. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, ми на сьогодні запросили Голову Антимонопольного комітету України, він о 12 годині буде виступати саме щодо цього питання. Просто, щоб ми десять разів одну і ту саму особу не... О'кей, можливо, не всі колеги чули, хтось пропустив, але ми на сьогодні на 12 годину запросили Голову Антимонопольного комітету. Наскільки я знаю, він має бути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу. Це суттєве уточнення, тому, друзі, я вас дуже прошу слухати і пам'ятати, кого ми запрошували вчора. Якщо потрібно, я роздам усім блокноти, щоб ви записували, кого запросили.

Костюк. Будь ласка.

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Житомирщина. Добрий день! Ставлю на голосування пропозицію про запрошення Прем'єр-міністра України на засідання парламенту, бо Прем'єр-міністр має представляти урядові законопроекти про нові податки для бізнесу. Насамперед це саме її політична відповідальність.

Нагадую народним депутатам, що парламент відповідно до Конституції України контролює уряд. У будь-якій державі Європейського Союзу після корупційного скандалу такого масштабу, як «Міндічгейт», весь уряд добровільно пішов би у відставку. Якщо для цього їм бракує честі, то хоча б прийти на засідання Верховної Ради і представити свої законопроекти мало би вистачити сили духу. Сьогодні в парламенті немає жодного представника уряду, а ми розглядаємо підвищення податків для всіх українців.

Закликаю проголосувати за те, щоб Прем'єр-міністр України прийшла і пояснила, коли нарешті проіндексують зарплати військовим і коли українці перестануть платити зі своїх кишень. Гроші – не піар.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки, пане Дмитре, можна, я буду ставити на голосування. Ви можете внести пропозицію про те, щоб поставити на голосування.

Вельмишановні колеги, ви почули пропозицію.

Ставлю на голосування пропозицію Дмитра Костюка. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, дякую всім.

Тепер переходимо до питань порядку денного. Перше питання – це проєкт Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, Організації Об'єднаних Націй та Міжнародного агентства з атомної енергії у зв'язку з 40-ми роковинами Чорнобильської трагедії та недопущення порушення російською федерацією міжнародного режиму ядерної безпеки внаслідок цілеспрямованих атак на Чорнобильську атомну електростанцію» ([№ 15133](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення проєкту постанови № 15133 до порядку денного. Прошу голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова від авторів народного депутата України Пушкаренка Арсенія Михайловича. Будь ласка, Арсенію Михайловичу.

ПУШКАРЕНКО А.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Дорогі українці! Дійсно, скоро будуть 40-ві роковини найбільшої техногенної катастрофи в історії людства – Чорнобильської аварії. Звичайно, наш обов'язок пам'ятати цю дату і зробити все, щоб ті люди, які постраждали: і ліквідатори, і ті, хто проживає на забруднених територіях, і діти з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи, мали достойне пенсійне, соціальне та медичне забезпечення.

Власне, тимчасова спеціальна комісія, яку я очолюю, тобто ми з колегами, до речі, дякую кожному, хто надав нам цей мандат, протягом останнього року займалися цим і вже напрацьовано ряд дуже конкретних законодавчих ініціатив, до 40-х роковин ми їх внесемо. Дякую Олександрю Корнієнку, який особисто долучився до роботи нашої ТСК. Дякую всім членам ТСК, які активно взаємодіяли, працювали.

Ми змогли розділити питання досліджень забруднення територій та перегляду їх з питаннями соціальними, навколо цього була велика напруга. Цей проєкт... Дякую керівництву парламенту, вони поставили першими свої підписи, членам ТСК, усім народним депутатам. Проєкт постанови важливий, важливий пам'яттю, і це звернення до парламентів та урядів іноземних держав, ООН, МАГАТЕ не тільки про 40-ві роковини, а й про ядерний тероризм, який росія продовжує здійснювати сьогодні. Це і окупація ЧАЕС, а я хочу нагадати, що станція до кінця не виведена з експлуатації, це і удар бойовим дроном 14 лютого 2025 року по саркофагу, це і окупація нашої Запорізької атомної електростанції. Росія продовжує ядерний тероризм і нині.

Цим зверненням ми закликаємо засудити ці дії і зробити все, щоб росія припинила в Україні ядерний тероризм, що загрожує всьому людству, всьому світу.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Далі виступатиме голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Олександрович Мережко. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України комітет на своєму засіданні 6 квітня 2026 року розглянув внесений народними депутатами Стефанчуком, Корнієнком, Кондратюк та іншими проєкт Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, Організації Об'єднаних Націй та Міжнародного агентства з атомної енергії у зв'язку з 40-ми роковинами Чорнобильської трагедії та недопущення порушення російською федерацією міжнародного режиму ядерної безпеки внаслідок цілеспрямованих атак на Чорнобильську атомну електростанцію».

Шановні колеги, 40 років тому сталася Чорнобильська катастрофа, найбільша екологічна катастрофа сучасності, яка змусила світ звернути увагу на ядерну небезпеку. Сьогодні через злочинні дії російської федерації, зокрема ядерний шантаж і влучання безпілотних літальних апаратів по ядерних об'єктах, питання ядерної безпеки знову набуло актуальності. Саме тому звернення містить важливі заклики до міжнародної спільноти про вжиття рішучих заходів та є надзвичайно важливим і актуальним.

За наслідками розгляду комітет на своєму засіданні ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити згаданий проєкт постанови Верховної Ради України до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання і прийняти його за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення комітету та прийняти запропонований проєкт постанови Верховної Ради України із врахуванням техніко-юридичних правок.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую для обговорення цього проєкту постанови представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Кулініч Олег Іванович, група «Довіра». Передає слово...

Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Прошу передати слово Арешонкову.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дякую авторам за цей проект постанови і хочу зазначити як позитивне те, що протягом останнього року активно працювала тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України, яку очолює народний депутат Пушкаренко. У роботі цієї комісії системно брав участь Перший заступник Голови Верховної Ради України Корнієнко.

Чому, власне, була створена ця комісія? Тому що депутатський корпус переконався, що, дійсно, за 40 років після аварії на Чорнобильській атомній електростанції державі не вдалося врегулювати низку питань щодо соціального захисту громадян, які постраждали від аварії, щодо використання земель, майна, посівів на цих територіях, досі не визначено, чисті вони чи на них не можна проводити сільськогосподарські роботи, інші види робіт. Накопичився величезний комплекс проблем, зокрема велика заборгованість держави перед громадянами щодо забезпечення їх соціального захисту, різного роду виплат, доплат, компенсацій за втрачене майно. До цього часу величезні суми коштів не виплачені, держава не визнає їх до кінця як борг і не знає, що з цим робити.

Комісія провела роботу, є рекомендації. Я звертаюся до уряду і закликаю: напрацювання профільних міністерств мають бути доведені до громадян і реалізовані, представлені на розгляд Верховної Ради...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Прошу передати слово пані Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Маріє Миколаївно.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Проект постанови про звернення Верховної Ради, звичайно, дуже важливий. Коли ми з вами бачимо ці російські терористичні удари по об'єктах цивільної, критичної інфраструктури України, які, знаєте, уже стали наслідком актуалізації загрози радіаційній безпеці, то усвідомлюємо, що ця тема важлива і сьогодні, тому що росія системно ставить під загрозу безпеку атомних об'єктів у нашій державі: і прольоти ракет над атомними електростанціями, і атаки на енергетичну інфраструктуру, і падіння

уламків, боєприпасів на територію ядерних об'єктів – це те, що, на жаль, світ намагається не помічати, і ми маємо постійно про це нагадувати.

Також ми з вами бачимо, що російська федерація використовує мирний атом як інструмент впливу і шантажу, на жаль. Санкції щодо Державної компанії «Росатом» є ключовою складовою успішного економічного тиску на агресора, тому що ми з вами знаємо, як ці прибутки використовуються для фінансування війни і вбивства українців. І ми бачимо, як російська федерація використовує сателітів у Європі для посилення свого впливу, як це відбувається з проєктом АЕС «Пакш» в Угорщині.

Вітаю системну роботу тимчасової спеціальної комісії, але мені також хотілося, щоб системно працював Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Попри всю мою повагу до керівництва, але звернення – це мінімум, що ми можемо зробити, а максимум, на жаль, – ми не реалізуємо всі ті звернення. Вибачте, за сім років члени цього профільного комітету жодного візиту до жодної столиці не здійснили. У нас навіть не було онлайн з Конгресом Сполучених Штатів Америки. Треба припинити *travel ban*, треба просто перестати, знаєте, ділити, як тут уже сказали, на своїх і чужих, і працювати системно. Фракція «Європейська солідарність» закликає до цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кальченко Сергій Віталійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрю Любимовичу Копиленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександрю Любимовичу.

КОПИЛЕНКО О.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Спасибі. Шановна президіє! Шановні колеги! Вельмишановні наші чорнобильці! Наша фракція рішуче підтримує прийняття цього проєкту постанови, але слід говорити про те, що ми маємо згадувати про Чорнобиль не тільки під час таких, хоч і сумних, але ювілейних дат. Наша держава багато в чому заборгувала перед чорнобильцями. Вважаю, що нині в нас ще є шанс виправити ситуацію.

Я з особливим відчуттям виступаю як голова Національної комісії з радіаційного захисту населення України, згадка про створення нашої комісії була ще в Декларації про державний суверенітет України в далекому 90-му році. Це є свідченням того, що ядерна безпека – складова нашої національної безпеки.

Тоді ми не могли собі уявити, що наші ядерні об'єкти, атомні електростанції будуть зазнавати прямих ракетних ударів. Мандат нашої національної комісії науково-експертний. Є ще чимало дуже важливих соціально-економічних аспектів, а також питань стосовно самих чорнобильців і забруднених територій.

Підтримую і приєднуюся до високої оцінки діяльності тимчасової спеціальної комісії, яка займається цими питаннями. Вважаю, наше скликання має шанс увійти в історію як таке, що зробило, якщо не вирішальний, то дуже важливий внесок у розв'язання цих проблем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна, а потім виступлять Павленко Юрій Олексійович та Олександр Сергійович Корнієнко, і голосуємо. А, ще Констанкевич, так?

Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє, колеги! Дуже важливий проєкт постанови про звернення до міжнародних інституцій. Справді, минулого року, 14 лютого 2025 року, росія вчергове завдала удару дроном по Чорнобильській атомній електростанції. До речі, дотепер технічно не розв'язана проблема, як цю пробоїну ліквідувати. Над цим працюють і міжнародні партнери, але найбільше скинуто на керівництво Чорнобильської атомної електростанції, яке отримує навіть не таку зарплату, як на всіх інших атомних електростанціях. Це проблема, що має розв'язувати і міжнародна спільнота, яка після цієї чергової трагедії тільки висловила глибоке занепокоєння, зокрема МАГАТЕ, але ні грошей, нічого достатньо не виділила.

Є друга проблема цього звернення – внутрішня. Важлива сторона захисту прав ліквідаторів наслідків Чорнобильської аварії і тих осіб, які постраждали.

Дійсно, наша ТСК працює. Дякую її голові пану Пушкаренку. Дякую пану Корнієнку, який жодного разу не пропустив засідання, навіть виїзні. Але я прикро здивований, що жодного представника уряду, який відповідає за цю ділянку, немає в залі. Хотілося б звернутися до них: поверніть пенсії, виплати ліквідаторам і тим особам, які проживають на забруднених територіях. Рішення судів уряд не виконує, а люди, вибачте, кожен день відходять у вічність, це ті, які постраждали від чорнобильського лиха. Уже 40-ві роковини – і держава не може навіть виконати свої зобов'язання. Крім того, цей і попередній уряди ще зменшили виплати нашим ліквідаторам. Це неприпустимо, ми вимагаємо соціальної справедливості стосовно всіх категорій чорнобильців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович, потім ще виступлять Констанкевич Ірина Мирославівна, Корнієнко Олександр Сергійович, і голосуємо. У вас буде по 1 хвилині.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Пане Голово! Ми, без сумніву, підтримуємо цей проект постанови і засуджуємо ядерний тероризм, який нині здійснює росія стосовно України і на Чорнобильській, і на Запорізькій атомних електростанціях. Це злочин, який має бути покараний, ми повинні зробити все, щоб так відбулося.

Водночас хочу наголосити на необхідності виконання Українською державою своїх зобов'язань стосовно чорнобильців. Насамперед з цієї трибуни висловлюю шану всім ліквідаторам, які 40 років тому стали на захист України і світу від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. У той же час необхідно вирішити питання їх соціального захисту і проблем, що є у населення, яке постраждало від Чорнобильської катастрофи, щодо комунального, соціального і медичного обслуговування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні колеги, прошу звернути увагу на цей проект постанови. Справді, він ювілейний. До того ж це і можливість для нас, представників українського парламенту, закликати міжнародну спільноту звернути увагу на проблеми, які досі є в Україні і пов'язані з такою категорією наших громадян, як чорнобильці. Не тільки ми, українці, і українська влада заборгували перед чорнобильцями-пенсіонерами, ліквідаторами, так само наші міжнародні партнери, які підтримують Україну, у тому числі в частині соціальних виплат, пенсій та інших допомог, зокрема на лікування, проігнорували ті гострі проблеми, що є в українському суспільстві в час війни.

Закликаю всіх звернути увагу на ті проблеми, які потрібно розв'язувати. Зокрема, розблокувати виплати за судовими рішеннями відшкодування пенсіонерам-чорнобильцям, які є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сірко Юлія Леонідівна, фракція «Голос». Будь ласка.

СІРКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги!

Хочу цю хвилину присвятити насамперед пам'яті тих людей, які загинули, коли рятували інших 40 років тому з Чорнобильської АЕС. Також хочу використати цю хвилину, щоб згадати тих людей, які були в окупації, новітній окупації у 2022 році, тримаючи Чорнобильську атомну електростанцію і, власне, не даючи повторитися ситуації, яка сталася 40 років тому. Там були, зокрема, місцеві депутати нашої фракції, нашої політичної сили. Я їм дуже дякую, бо вони перебували там 40 днів, фактично не виходячи з Чорнобильської атомної електростанції і тримаючи її в робочому стані.

Хочу звернутися також до наших міжнародних партнерів: Запорізька атомна електростанція не повинна повторити долю Чорнобильської, тому давайте говорити це на всіх міжнародних майданчиках і повертати Запорізьку атомну електростанцію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, звичайно, дуже важлива тема, нам потрібно нагадувати світу про роковини цієї трагедії, тому що, дійсно, ці події почали забуватися. Ви знаєте, що країна-агресор знову атакувала наш уже безпечний конфайнмент у квітні минулого року, який був побудований усім світом для того, щоб подолати наслідки трагедії. Зараз ми знову звертаємося до світу з проханням підтримати ремонт тепер уже цього конфайнменту. Але хочу, щоб ми не забували, справді, і про ліквідаторів, які ціною життя, ціною здоров'я багато зробили для того, щоб наслідки аварії якомога швидше були ліквідовані.

У нас є один колега Юрій Григорович Кісель – ліквідатор аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Давайте привітаємо. У вашому обличчі, Юрію Григоровичу, дякуємо всім ліквідаторам Чорнобильської трагедії. Будьте здорові! Будемо все робити для того, щоб покращити ваш захист. Дякуємо (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, перед тим, як перейти до голосування, усе-таки хочу попросити ще про одне. Постанови – це надзвичайно важливо, це позиція парламенту, але у нас, точно знаю, є ціла низка важливих зареєстрованих законопроектів, зокрема, наскільки пам'ятаю, Василевської-Смаглюк і багатьох інших колег, які присвячені вирішенню соціальних та інших питань ліквідаторів наслідків Чорнобильської катастрофи.

Шановні колеги, звертаюся до керівників комітетів, давайте зробимо все, щоб підготувати їх для обговорення в залі і ще один день присвятити розгляду цих необхідних законопроектів. Звертаюся до всіх колег, які займаються цим. Прошу Погоджувальну раду депутатських фракцій і груп також на це зважити. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення щодо цього проєкту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, Організації Об'єднаних Націй та Міжнародного агентства з атомної енергії у зв'язку з 40-ми роковинами Чорнобильської трагедії та недопущення порушення російською федерацією міжнародного режиму ядерної безпеки внаслідок цілеспрямованих атак на Чорнобильську атомну електростанцію» ([№ 15133](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проєкт Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів» ([№ 15111](#)), а також альтернативні до нього законопроекти [№ 15111-1](#), [№ 15111-2](#), [№ 15111-3](#), [№ 15111-4](#).

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного. Потрібно 226 голосів. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 224.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги... Ще раз прошу народних депутатів... (*Шум у залі*).

По фракціях і групах покажіть, будь ласка. Прекрасно.

Железняк, що у вас? Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, прошу вас дуже уважно мене зараз послухати. Це голосування про включення до порядку денного урядового законопроект, який нам не подобається, переконаний, що ми його не приймемо, і альтернативних, зокрема законопроект, який ми розробили разом з представниками фракцій «Європейська солідарність», «Слуга народу», багатьма з вас, багатьма нашими колегами. Він класний, прохідний, його прийняття поліпшить ситуацію, зменшить податки.

У мене конструктивна пропозиція до залу. Давайте включимо всі законопроекти разом, і потім зал визначиться, який прийняти. Буду вдячний за те, що ви проголосуєте за альтернативний законопроект з літерою «д».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дивіться, це моя помилка, я знайшов вихід із ситуації. Я тільки в кінці побачив, що є ще законопроект [№ 15111-д](#), якого не озвучив, мабуть, це і забрало велику кількість голосів. Перепрошую, моя вина, тому що я мав просто сказати про всі. Я його реально не побачив, бо він у самому кінці.

З процедури – Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, дивіться, вам здається, що ви не назвали номер цього законопроекту, іншим здається, що назвали, прошу зараз оголосити перерву, взяти роздруківку стенограми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я точно не назвав.

ГЕРАСИМОВ А.В. ...і показати народним депутатам. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я «д» не назвав точно, Артуре Володимировичу. Ви можете подивитися.

Разумков, що у вас? Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, байдуже, назвали ви «д» чи не назвали, тому що ви запропонували включити до порядку денного перший законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

РАЗУМКОВ Д.О. Усі інші – це доопрацьований або альтернативні до першого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, є альтернативні, є доопрацьований. Тому саме...

РАЗУМКОВ Д.О. Немає різниці, згідно з Регламентом Верховної Ради України вноситься один.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У будь-якому разі...

РАЗУМКОВ Д.О. Я співавтор інших законопроектів. Думаю, що не варто витрачати час на те, щоб підвищувати податки українцям, можемо просто його одразу відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Домовилися. Дякую.

Шановні колеги! *(Шум у залі)*. Секунду.

Костюк, Гончаренко, і поставлю ще раз, шановні колеги, цю пропозицію на голосування.

Костюк, що у вас? Тільки з процедури. Будь ласка.

КОСТЮК Д.С. Звертаюся до спікера парламенту пана Руслана Олексійовича Стефанчука. Ви знаєте, що відповідно до Регламенту Верховної Ради України, наскільки я правильно пам'ятаю, надається 1 хвилина на виступ народного депутата з процедури, на озвучення пропозиції та її аргументацію. Вважаю, що не красить український парламентаризм, коли спікер дозволяє собі коментувати у хамській формі кожний виступ народного депутата, дозволяє собі реготати під час виступів, зокрема, коли говорять про смерть людей, дозволяє собі постійно перебивати колег, які обрані українським народом і озвучують думки українського народу.

Мене обрали десятки тисяч мешканців Житомирщини. Хто особисто за вас голосував? Тільки народні депутати. Думаю, що дарма, якщо ви дозволяєте собі спілкуватися з українським народом, як з бидлом. Розумію, що вас обрали спікером завдяки КВК, але вже час знайти в собі інші таланти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я навіть ніяк не відреагую на це, просто нехай воно потоне в пучині парламентського нерозуміння. Дякую.

Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановний пане Голово, хочу сказати, що насправді можна в усьому знаходити погане і добре, у діяльності кожної людини. Є одне дуже добре, Руслане Олексійовичу, у вашій діяльності, не тільки одне, є і більше, але одне, дійсно, добре – традиція, яку ви започаткували: не переголосовувати. Ви вже поставили на голосування пропозицію. Крім того, нагадаю, вчора зал також відхилив включення цих законопроектів до порядку денного, було 225 голосів. Сьогодні ми проголосували, назвали, не назвали, це починається казуїстика, було 224 голоси. Рішення не прийнято, до порядку денного питання не включено. Вважаю, треба дотримуватися започаткованої вами, і дуже правильно, традиції не переголосовувати, не гратися з цим. Є рішення залу: законопроекти не включено. Не треба українцям підвищувати податки. Крапка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я з вами абсолютно погоджуюся щодо цього. Усі рішення, які стосуються прийняття по суті будь-якого законодавчого акта, ми жодного разу не переголосовували. Це питання пов'язане з процедурою ведення. Ще раз скажу, що я визнав свою помилку, тому поставлю знову на

голосування так, як має бути. А далі включать – то включать, не включать – не включать.

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту закону № 15111, а також альтернативних до нього законопроектів № 15111-1, № 15111-2, № 15111-3, № 15111-4, № 15111-д до порядку денного. Назвав усі. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту невідкладним і скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання. Теж потрібно не менше 226 голосів. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою всіх законопроектів, які я озвучив. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 220.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду всіх цих законопроектів.

Запрошую для представлення законопроекту міністра фінансів України Марченка Сергія Михайловича.

МАРЧЕНКО С.М., *міністр фінансів України*. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів» (№ 15111). Законопроект спрямовано на імплементацію положень Модельних правил ОЕСР щодо звітності операторів цифрових платформ та положень Директиви ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування (DAC 7).

Крім того, проектом передбачається гармонізація національного податкового законодавства з правом ЄС, ОЕСР, а також виконання міжнародних зобов'язань України відповідно до меморандуму з Міжнародним валютним фондом. Наразі в Україні відсутнє спеціальне законодавство для оподаткування цифрових платформ, що має системний вплив на всю економіку країни. На сьогодні на платформах *Glovo*, *Uklon*, *Bolt* і *Uber* дохід отримують близько 400 тисяч українців, переважно кур'ери та водії. Через відсутність правового механізму такі особи працюють поза податковим полем, їх дохід залишається в тіні.

Законопроектом з 1 січня 2027 року передбачається запровадити: визначення основних вимог до встановлення підзвітними операторами платформ підзвітних продавців та подання звітів про доходи, отримані підзвітними продавцями через платформи, для цілей багатосторонньої угоди; 5-відсоткову ставку оподаткування ПДФО для доходів фізичних осіб, отриманих через цифрові платформи, наразі ця ставка 18 відсотків; покладення обов'язків податкового агента на підзвітних операторів платформ, а також встановлення неоподаткованого доходу в розмірі 2 тисячі євро на рік.

Ухвалення законопроекту дасть можливість легалізувати діяльність самозайнятих громадян, надати їм офіційний статус, збільшити податкові надходження та зменшити тіньову економіку, спростити фінансовий моніторинг. Прийняття законопроекту дасть змогу залучити до державного бюджету близько 14 мільярдів гривень.

Прошу підтримати зазначений законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Михайловичу.

Запрошую до слова народного депутата Железняка Ярослава Івановича. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Не буду зараз виголошувати промову для виборців, на камери. Якщо можна, буквально 2 хвилини вашого дорогоцінного часу.

Шановні народні депутати! Цей законопроект – це чудовий приклад того, що пішло не так у нашому державному управлінні. Дивіться, уряд подав проект закону, який має логіку, про нього просив бізнес. Але в цьому законопроекті було багато недосконалих норм. Вони існували навіть не тому, що уряд хотів зібрати більше податків, просто краще текст не змогли написати. Доповнили текст нормою про доступ до банківської таємниці, що не потрібно. Доповнили нормою про спеціальні рахунки, що теж не потрібно. Доповнили нормою про оподаткування OLX, чого теж ніхто не вимагав і це не було потрібно. У результаті законопроект з нормального перетворився на те, що стало.

Є й інша сторона цього процесу. Я, Ніна Петрівна Южаніна, Дмитро Разумков, Данило Гетманцев потім у законопроекті № 15111-д підготували нормальну редакцію, що робить його ліпшим, зокрема, податок з 23 відсотків зменшено до 10 відсотків, це підтримує бізнес, не оподатковується продаж речей на OLX. Просто нормальний законопроект, прийняття якого буде благом для країни. Це було зроблено, без перебільшення, за п'ять днів нашими силами та буквально декількох наших помічників. Ось що могло б називатися нормальною роботою уряду, яку, на жаль, не змогли зробити, а народні депутати зробили. Закликаю всі інші комітети так само підходити до таких ініціатив.

За законопроект буду голосувати, бо це гарна ініціатива.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Разумков Дмитро Олександрович – 6 хвилин. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, ви знову намагаєтеся закрити дірки бюджету, який прийняли в минулому році, за рахунок людей. Спочатку прийняття такого закону мало би дати змогу залучити до державного бюджету аж 14 мільярдів гривень. Знаєте, скільки коштує державному бюджету фінансування Кабінету Міністрів України? Це 13,5 мільярдів гривень. Можливо, трохи треба урізати гроші на Кабінет Міністрів, думаю, що міністри переживуть, справляться. До речі, у минулому році ви і підвищили зарплати міністрам, і мільярд гривень виділили на створення додаткових груп, які працюють у міністерствах. Мільярд! У вас є чудова президентська програма «Тисячovesна». Що таке «Тисячovesна»? Це таке кіно, «відос» на 4 мільярди гривень. Президентська програма запущена урядом, тим самим урядом, який вносить нові законопроекти для того, щоб дістати останнє з українських кишень. Нині бізнес так «пре», так «розвивається», що залишилося лише його вкiнець добити податками і все буде чудово в цій державі. Людей не буде, ніхто говорити не буде, ніхто з картонками виходити не буде, все буде супер.

Я дивлюся, це ключова програма і стратегія уряду: чим менше українців, тим для них краще. То народні депутати з монобільшості готові ще десять років воювати, бо людського ресурсу в них вистачає. То уряду: чим менше українців, тим краще, виїжджайте за кордон. Чим менше бізнесу, тим менше податків. Завтра можна буде сказати, що не вистачає грошей на армію. Не вистачає грошей на армію, то можна і країну здати.

Усе, що сьогодні відбувається, дуже нагадує якусь або глобальну, або мікродержавну зраду кожного дня. До речі, коли ви приймали Державний бюджет України на цей рік, добре пам'ятали про 8,1 мільярда доларів, які отримуєте від Міжнародного валютного фонду. Тепер за рахунок цього намагаєтеся підвищити податки українцям.

Ще я вам хотів би нагадати. Скільки коштує ДУСя Офісу Президента? Десь 4 мільярди гривень, 5,5 мільярда гривень – це разом з Президентом, сукупно. Навіть колеги підказують. Дякую.

Ми з вами можемо пригадати ще одну статтю видатків – на телемарафон «Єдині новини», який ніхто, крім Офісу Президента, не дивиться. Ну просто... Геббельс-пропаганда українського зразка. І ви на це виділяєте кошти. За чий рахунок? Правильно, українців. Треба в них забрати, щоб можна було себе коханих показувати по телевізору. Ідiть у соціальні мережі, можливо, буде більше ефективності, аніж витратити державні ресурси на те, що нічого корисного державі не приносить.

Щодо цих законопроектів. Наш альтернативний законопроект... Є частина бізнесу, яка, дійсно, готова сплачувати ці податки. Хтось згадував *Uklon*, *Uber*, які готові працювати і підтримують цю ініціативу. О'кей, можливо. Є інша категорія – прості українці, які продають свої старі речі через OLX. Ця історія

називається «податок на старі шкарпетки». Грошей ви зберете, думаю, максимум декілька мільярдів, якщо взагалі зберете, але українське суспільство збурює, намагаючись по другому, по третьому, по двадцять восьмому колу «обілетіть» кожного українця. І ви це намагаєтеся зробити.

Якщо цей законопроект і приймати, то потрібно це робити лише для того бізнесу, який з такими податками погоджується. Не приймати для фізичних осіб, людей, які сьогодні вимушено через соціально-економічну політику, яка проводиться владою, дійшли до того, що мають продавати свої речі, бо в них іншого варіанта немає.

І наостанок. Просто хочу зазначити, що ви класно займаєтеся формуванням державного бюджету. Ви взагалі чудово накопичуєте борги, насамперед уряд, навіть не народні депутати, тому що останнім від цього ні холодно ні жарко. Це уряд. Уряд, який, до речі, ви підтримуєте, бо голосуєте за пропозиції, бюджети, проекти законів, які вносять представники уряду. Наведу приклад. Україна найближчі три роки буде віддавати за борги близько 10 відсотків ВВП країни, тобто 10 відсотків ВВП країни будуть віддаватися за борги тими людьми, які сьогодні роблять усе для того, щоб держава вистояла, а передавати будуть ті, хто нічого не робить для цієї держави.

Так от, загальна сума витрат на погашення боргів та сплату відсотків за ними у 2025 році була 1,05 трильйона гривень, це 11,7 відсотка ВВП, у 2026 році буде 1,17 трильйона гривень, це 11,3 відсотка ВВП, у 2027 році – 1,26 трильйона гривень. Не мільярда – трильйона. Ті 8 мільярдів доларів, які ви хочете отримати від МВФ, – це сміття порівняно з тим, що буде віддавати держава за ті борги, які понабирав цей уряд. Ну, і 2028 рік – 1 трильйон, майже 1,3 трильйона гривень, це 10 відсотків прогнозованого ВВП.

Скажіть, будь ласка, чи розумієте ви, що засовуєте українське суспільство, українських дітей і наше майбутнє в глибоку кабалу, коли борги не буде кому повертати, тому що людям простіше буде виїхати з країни, у якій немає ані влади, ані адекватної економічної політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальний виступ Гетманцева Данила Олександровича. Ви і від комітету, так, Даниле Олександровичу? Два... І від комітету, так? Тобто 4 хвилини. Тільки ознайомте з рішенням комітету.

Данило Олександрович, а потім виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі! Почну з рішення комітету. Комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти цей законопроект за основу та в цілому з відповідним доопрацюванням комітету до другого читання, до чого я всіх запрошуюю долучитися.

Про що цей законопроект. Він про те, щоб замінити недолугий механізм адміністрування податків через такі цифрові платформи, як *Uber*, *Bolt*, *Glovo* та інші, що працюють в Україні, на ефективний і простий для людей. На сьогодні оподатковується за ставкою 23 відсотки з першої гривні все те, що отримують люди як прибуток через будь-які цифрові платформи. Уряд пропонує, коли мова йде про продаж товарів, встановити, якщо загальна сума доходу не перевищує еквівалент 2 тисячі євро за рік на кожну людину, то такий дохід не включається до оподатковуваного, і обкладати те, що перевищує 2 тисячі євро, ставкою 5 відсотків.

Отже, цей законопроект про зниження податків і пільгування зазначених доходів наших співгромадян. Він, дійсно, відповідає вимогам Міжнародного валютного фонду і підтримується бізнесом. Бізнес надіслав на адресу комітету численні звернення про його підтримку. Усі великі всеукраїнські бізнес-асоціації, крім однієї, надіслали листи на підтримку цього законопроекту. Люди чекають його від нас.

У зв'язку з цим мені хотілося б звернутися до тих, хто досі або не читав законопроект, або, читаючи його, дійшов абсолютно протилежних висновків, або навіть гірше, знаючи, що він для людей, спеціально поширює міфи і казки про якісь нові податки. Це не так, ви це прекрасно знаєте, інакше вам не вистачає здатності прочитати те, що написано на папері. Наш законопроект № 15111-д, доопрацьований у комітеті, містить механізм, який поліпшить ті підходи, що є в урядовому. Ми виключаємо норми, які нам здалися недолугими чи зайвими, і робимо цей механізм простішим. Дійсно, від прийняття цього законопроекту залежить і програма МВФ, і отримання нами допомоги. Будь ласка, не ведіться на міфи, не ведіться на провокації і не брешіть людям про те, що цей законопроект про якісь додаткові податки. Це не так, навпаки. Навпаки.

Хотів би, щоб нарешті народні депутати, які виступають з цієї трибуни, мої колеги, які критикують цей законопроект, згадали те, кому давали присягу – народу України, в інтересах якого і є ця законодавча ініціатива. В інтересах України ті транші, гроші, які ми нині очікуємо від міжнародних фінансових організацій, тому що без них не виживемо. Прийдіть до тями. Перестаньте дестабілізувати ситуацію. Перестаньте діяти за принципом: чим гірше, тим краще. Ви розхитаєте човен до того, що він потоне.

Прошу підтримати цей законопроект зеленою кнопкою і долучитися до його доопрацювання в комітеті до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Скороход Анна Костянтинівна, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, цитую: «Уряд пропонує народним депутатам по 5 мільйонів гривень субвенції на округи в обмін на підтримку податкових законопроектів. За даними видання, переговори з депутатськими групами вів голова монобільшості. Кілька джерел підтвердили, що головним аргументом, який приніс голова монобільшості, на зустрічі була конструктивна пропозиція від уряду: “Ти – мені, я – тобі”. В обмін на підтримку непопулярних урядових законопроектів Свириденко готова знайти ресурс на підтримку, власне, депутатів». Про це ідеться в матеріалах Цензор.НЕТ. І далі: «За інформацією співрозмовників видання, схема виглядає так: у квітні нардепи голосують за три урядові законопроекти – про податки на посилки, військовий збір і оподаткування цифрових платформ. А у травні уряд виділяє 2 мільярди гривень “соцеконому” – “субвенції на соціально-економічний розвиток громад”, що розподіляється нардепами на своїх округах».

Колеги, мені здається, це повідомлення про злочин. А зараз усі ті, хто проголосує за ці податкові законопроекти, що надалі просто знищуватиме нашу Україну, наш бізнес, знаєте, тоді, мабуть, наші антикорупціонери мають встати і криком кричати, що голосувати не можна, бо є повідомлення про підкуп народних депутатів. Більше мені, мабуть, сказати нічого.

Доповню єдине. Просто подивіться, як виживає бізнес. І візьміться, як то кажуть, за розум, чи можна підвищувати податки там, де у нас сьогодні, прийшовши на ярмарок, не можна купити майже жодного товару власного виробництва.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Насамперед звернуся до міністра фінансів, представника уряду. Ви все зробили для того, щоб цей проєкт закону або не був прийнятий, або дуже важко приймався в залі. Насправді урядовий проєкт закону дуже жорсткий стосовно людей. Близько 10 мільйонів громадян України були б поставлені перед фактом і реєстрації спеціальних рахунків, і відкриття

банківської таємниці. Крім того, усі ці 10 мільйонів могли зіткнутися зі штрафними санкціями, які їм нараховували б.

Справді, так підходити до розроблення проєкту закону не можна. Якщо в нас є зобов'язання лише імплементувати директиву щодо автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані нерезидентами в Україні, з податковими іншими країнами, то навіщо ви виписуєте ще чотири блоки про те, як оподатковувати додатково українців? Такого робити не можна.

Насправді той блок, за який тут дуже багато людей голосує і щодо якого є підтримка асоціацій, – це пільгова система оподаткування доходів, отриманих через цифрові платформи з надання послуг. Це хороша ідея, хороша ініціатива, можливо, варто було б підтримати, хоча навіть стосовно оподаткування військових вона несправедлива. Але ви наразі зробили все в одному проєкті, усі блоки, що точно не можна розглядати як позитив.

Доопрацьований проєкт закону набагато кращий і був би можливий для прийняття. Наприклад, якби його поставили на голосування за основу та в цілому, то я проголосувала б. А з доопрацюванням положень відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України наша фракція за нього голосувати не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський передає слово Железняку, правильно?
Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, давайте я дуже просто, на пальцях, поясню, про що цей законопроект і чому вважаю, що ми його маємо підтримати.

Уявіть, наш громадянин, наприклад, у книгарні в центрі Києва продає книжки. Він отримує зарплату, платить з неї податки, за нього сплачують усі відповідні збори, він працює в рамках українського законодавства, але живе у Бучі. Для того щоб зекономити на бензині, він є водієм *Uber*, *Glovo* або *Uklon* і кожного ранку та кожного вечора дві години здійснює перевезення людей. Нині немає легальної форми, як він може заплатити за себе податки, або ж ці податки будуть надзвичайно великі, 23 відсотки з усім, що з цього випливає. Якщо він оформиться як ФОП, то ще додається історія з ЄСВ.

Що ми робимо для громадян, щоб не було жодних маніпуляцій? Ми кажемо: без проблем, без будь-якого додаткового оформлення, без спецрахунків, без окремої картки і доступу до неї податкової здійснюй цю діяльність, заробляй ще гроші. Єдина умова, не ти, а платформа просто збере з тебе 5 відсотків податку на доходи та 5 відсотків військового збору і автоматично заплатить. Ти не маєш жодного стосунку до бюрократії, за тебе податок надійде рівно за ті дві години, коли ти підробляєш. Ось про що цей законопроект.

Скажіть мені, будь ласка, чому він непопулярний, якщо ми з 23 відсотків даємо легальну можливість заплатити лише 10 відсотків, і то з 2027 року, коли в нас буде цей обмін.

Прошу проголосувати за цей законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немиря Григорій Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка, Григорію Михайловичу.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Юлії Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Знаєте, це вже нагадує «95 квартал», коли починають підвищувати податки для кожної людини в Україні, а розповідають, що це зниження податків. Сьогодні насправді кожна людина, яка продає, наприклад, через OLX свої вживані речі, знає, що жодного податку вона не платить. Навіщо ж розповідати, що сплачується податок 23 відсотки? Це обман, абсолютно очевидний обман. Цей законопроект про те, що кожний громадянин України, який купує будь-який товар, буде сплачувати податок 5 відсотків. Чому? Тому що, коли людина купує товар, ці 5 відсотків з обігу будуть у вартості товару. Це запустить інфляційні процеси і точно битиме знову по середньому класу.

Як вони хочуть, щоб це працювало за законом? Вони хочуть, щоб кожна людина, яка, наприклад, свої вживані, не знаю, якісь речі виставила на OLX, зареєструвалася як платник податку, надала свої координати, свої персональні дані, включаючи банківські рахунки, і щоб сама платформа 5-відсотковим податком з обігу обкладала абсолютно кожний товар, який там продається.

Хочу сказати, що просто ще раз з народу стягують податок, знову б'ють по середньому класу, заганяють його в тінь, щоб не робилося це відкрито і нормально. Знаю, що у Верховній Раді всі розуміють, про що цей законопроект, що це введення 5-відсоткового податку для кожного українця з обігу на все, що він купить.

Прошу не голосувати за цей законопроект. Фракція «Батьківщина» за нього голосувати не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, усі виступили?

Ще від фракції «Слуга народу», 1 хвилина. Хто буде виступати?

Марчук. Будь ласка.

Шановні колеги! Ігорю, секунду. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Після виступу Ігоря Марчука ми перейдемо до голосування.

Будь ласка, Ігорю.

МАРЧУК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 193, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу на два надважливі моменти щодо цього законодавства.

Перше. Цифрові платформи є новою операційною моделлю. Наше законодавство формувалося на основі фіскальних інструментів і регулювання традиційної лінійної моделі, що не відповідає реаліям сучасної цифрової економіки.

Друге. Платформна зайнятість – це альтернатива найманій праці, формування нового пролетаріату. Отже, якщо ми прагнемо підприємницького суспільства, суспільства власників, самозарадних громадян, а без цього в нас не може бути суверенного майбутнього, прошу підтримати цей надважливий законопроект і дати нам можливість працювати в сучасних умовах цифрової економіки. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! (*Шум у залі*). Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування. Єдине, якщо дозволите, декілька слів.

Розумію всю важливість цього законопроекту, але я почув з обговорення, що декого бентежить доопрацювання положень відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Шановні колеги, навіть якщо якась поправка в якийсь спосіб потрапить до законопроекту до другого читання, ви ж знаєте, що цей зал зробить усе, щоб неправильні поправки не були прийняті. Якись такі речі, думаю, можуть бути...

Шановні народні депутати, переходимо до прийняття рішення. Даниле Олександровичу, так?

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця. Іонушас!

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, та оподаткування таких доходів» ([№ 15111-д](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, продовжуємо нашу роботу. Наступне питання – проект закону... Це друге читання... Секундочку, перепрошую. Зараз 12 година, у залі є запрошені колеги.

Шановні народні депутати, відповідно до частини третьої статті 6 та частини другої статті 34 Регламенту 26 березня 2026 року Верховною Радою було прийнято рішення щодо запрошення на пленарне засідання Міністра освіти і науки України Лісового Оксена Васильовича для надання інформації.

На трибуну для виступу до 5 хвилин запрошується Міністр освіти і науки України Оксен Васильович Лісовий.

Будь ласка, Оксене Васильовичу.

ЛІСОВИЙ О.В., *міністр освіти і науки України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дякую за можливість виступити. Сьогодні говоримо про реформу Нової української школи, яка розпочалася дев'ять років тому і послідовно реалізовується, незалежно від політичних циклів, і запит на яку був сформований з моменту набуття Україною незалежності і підтверджений під час Революції Гідності, коли остаточно постало питання ціннісного вибору, – у якій цивілізаційній парадигмі рухається країна, а освіта є однією з ключових сфер, бо саме через неї цей вибір реалізовується.

Саме тому цей вибір був закріплений на законодавчому рівні. У 2017 році Верховна Рада України прийняла новий базовий Закон України «Про освіту». Далі ця логіка була послідовно продовжена і закріплена вже вашим складом парламенту прийняттям у 2020 році Закону України «Про повну загальну середню освіту», у якому було визначено структуру дванадцятирічної повної загальної середньої освіти і розвиток профільної освіти, відповідно до якої учень має можливість обирати освітню траєкторію і виходить із школи готовим до подальшого навчання або професійного розвитку.

До слова, це друга спроба провести реформу школи. Перша у 2010 році була зупинена державним зрадником Табачником для збереження сумісності українського освітнього простору з російським. Підкреслюю, одинадцятирічна школа – це модель, характерна для росії та білорусі, і, очевидно, ми на них не орієнтуємося. Саме нам з вами випала відповідальність реалізовувати фінальний етап цієї реформи.

Важливо зафіксувати, що зроблено за останні роки, щоб відокремити факти від спекуляцій, які, на жаль, присутні в публічному просторі. Підготовка до запуску старшої профільної школи була розпочата у 2024 році. Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) провів всеукраїнське дослідження, яке охопило понад 80 тисяч респондентів з 300 територіальних громад. Результат: 85 відсотків батьків учнів 10-11 класів і 78 відсотків батьків учнів 5-6 класів підтримують такі зміни у старшій школі.

Далі. Було затверджено концептуальні засади третього етапу реформи, розроблено та затверджено державний стандарт, ухвалено типову освітню програму, запущено пілотування в ліцеях, вперше забезпечено цільове фінансування на облаштування в академічних ліцеях – сукупно 1,2 мільярда гривень, принципово змінено підхід до підвищення кваліфікації вчителів, передбачено 150 мільйонів гривень на професійний розвиток 100 тисяч учителів

уже в цьому році. Окремо – лише 4,6 мільярда субвенцій на шкільні автобуси. Якщо рахувати розподіл спецфонду, сукупно це 5,4 мільярда гривень без співфінансування громад.

Водночас формується мережа ліцеїв. Станом на сьогодні 91 відсоток громад уже перебувають в активному процесі трансформації, ухвалюють рішення щодо структури мережі, визначають профілі, планують освітні траєкторії для учнів, 57 відсотків громад цю роботу уже завершили і лише 9 відсотків громад поки не виконали своє завдання, бо саме на рівні громад мають бути ухвалені управлінські рішення, від яких залежить доступ учнів до якісної профільної освіти.

Фактично за півтора року до старту третього етапу реформи сформовано нормативну та методологічну базу, змінено систему перепідготовки вчителів та освітніх управлінців, забезпечується фінансування і розгортається мережа. Тобто система активно готується до впровадження третього етапу.

Водночас ми знаємо, що на рівні окремих громад залишаються відкритими практичні питання: десь – підвезення дітей, десь – стан доріг, десь – потреба в пансіонах. Більшість із них – вирішувані питання і це лише питання ресурсів.

Ми реалізуємо цю реформу в умовах війни та обмежених можливостей і не зупиняємося, оскільки це відповідальність перед 2,5 мільйонами учнів, які вісім років навчаються за новою парадигмою і мають перейти до старшої профільної школи. Зі свого боку ми працюємо з Міністерством фінансів та партнерами, щоб знаходити рішення і робити це разом із громадами у робочому конструктивному форматі. Водночас ми бачимо, що в окремих випадках ідеться не про об'єктивні труднощі впровадження, а про політичні рішення або риторичку, які гальмують цей процес.

Дякую тим народним депутатам, з якими ми спільно вирішуємо усі труднощі на їх округах, про які нам сигналізують, і закликаю до цієї роботи інших колег. Насамкінець хочу подякувати Верховній Раді за підтримку і увагу до прогресивного розвитку освіти, зокрема Нової української школи. Ваші рішення, прийняті в залі, свідчать про те, що освіта є фокусом і пріоритетом парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксене Васильовичу, за інформацію і за участь у пленарному засіданні.

Шановні народні депутати, відповідно до частини третьої статті 6, частини другої статті 34 Регламенту Верховної Ради України 7 квітня 2026 року Верховною Радою було прийнято рішення щодо запрошення на пленарне засідання Голови Антимонопольного комітету України Павла Олександровича Кириленка для надання інформації.

На трибуну Верховної Ради для виступу до 5 хвилин запрошується Голова Антимонопольного комітету України Павло Олександрович Кириленко.

Будь ласка, Павле Олександровичу.

КИРИЛЕНКО П.О., Голова Антимонопольного комітету України. Добрий день, шановні народні депутати! Дякую за можливість вдруге спробувати з цієї трибуни дати хоча б попередню, але чітку та зрозумілу, сподіваюся, відповідь з боку Антимонопольного комітету України на обгрунтоване запитання суспільства щодо зростання цін на пальне. Ключове запитання: зростання цін на пальне спричинено об'єктивними чинниками чи все-таки це картельна змова? Сьогодні максимально стисло та лаконічно поінформую вас про основні попередні результати, досягнуті в ході розслідування Антимонопольного комітету України.

Майже місяць тому, а саме 9 березня, комітетом розпочато розгляд справи у вигляді можливого вчинення антиконкурентних узгоджених дій, що полягають у підвищенні операторами АЗС роздрібних цін на світлі нафтопродукти. Комітетом вже здійснено збір та аналіз інформації щодо причин швидкого та суттєвого підвищення цін на пальне, проведено консультації з урядом щодо можливих інтервенцій на цей ринок та ряд робочих зустрічей, які фактично через день тривають з CEO ключових гравців на ринку реалізації світлих нафтопродуктів, серед них – Укрнафта, OKKO, WOG, UPG, Amic та інші. Усі без винятку оператори зазначають, що обсяги їх продажів, відповідно й рентабельність, відчутно знизилися, тому вони самі зацікавлені й готові знизити ціни.

Інформація, на якій я зупиняюся, отримана з офіційних джерел і підтверджується офіційними відповідями, отриманими в ході розслідування зазначеної вище справи.

Слід також окремо наголосити, що обсяги можливих поставок та джерела придбання взагалі опинилися під загрозою істотного скорочення. Лише завдяки втручанням Президента України та уряду країні вдалося уникнути ще загрозливішого явища, ніж зростання цін, – дефіциту товару.

У цілому на сьогодні з початком кризи є зростання обсягу попиту та скорочення обсягу пропозиції, також фактор зростання фактичної вартості придбання нафтопродуктів та прогноз подальшого зростання собівартості, послаблення національної валюти, збільшення вартості логістичних послуг, митних платежів. Усі перелічені вище об'єктивні фактори приблизно однаково вплинули на учасників ринку. Усі українські оператори АЗС купують пальне майже виключно в європейських країнах, в одних і тих самих виробників та трейдерів.

Станом на сьогодні Антимонопольним комітетом України на підставі вже отриманих і проаналізованих даних не зафіксовано доказів змови учасників ринку щодо підвищення цін. Водночас той інструментарій, який використовується Антимонопольним комітетом України і застосовуватиметься

в подальшому, враховується. Якщо будь-хто з ініціаторів – шановних народних депутатів матиме бажання зрозуміти алгоритм дій та інструментарій, а я наголошую, нас дивляться не лише громадяни України, клієнти автозаправних станцій, яких це цікавить, а й безпосередньо «гравці ринку», то я про це говорив би окремо з тими, повторюю, кому це буде цікаво, з повагою до вас.

Наголошую, ринки нафтопродуктів у нашій країні є нерегульованими, ціноутворення є вільним та ринковим, частки учасників ринку повністю виключають їх монополізацію. Розслідування порушень конкурентного законодавства не є інструментом регулювання ринку, а має здійснюватися виключно з дотриманням усіх процесуальних вимог, що, звичайно, вимагає певного часу для розслідування. Оскільки я вже торкнувся досвіду європейських країн, маю зазначити, що незважаючи на те, що в країнах ЄС, так само, як і в Україні, зросли ціни на пальне, у жодній з них антимонопольні органи не прийняли рішення навіть про порушення справи. Вони спостерігають і застосовують свої інструменти щодо регулювання або підтягуються до ситуації там, де введено регулювання в окремих країнах Європейського Союзу. Тому ті інструменти, які застосовує Антимонопольний комітет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Олександровичу.

Все, що ви не домовилися, скажете завтра, бо сьогодні знову прийнято рішення запросити вас на завтра.

Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі. Наступне питання – проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог Європейського Союзу» ([№ 12426](#)). Попередньо ми обговорили такий порядок розгляду цього питання. Виступи: Геращенко – до 3 хвилин, Федина – до 6 хвилин, Кубів – до 3 хвилин, Тимошенко – до 5 хвилин, фракція «Голос» – до 5 хвилин і голосуємо. Шановні колеги, так? Дмитро Олександрович ще виступатиме? Добре.

Отже, почнемо з Геращенко. А я попрошу доповідача, Лічман Ганну Василівну, зайняти своє місце на трибуні.

Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, коли минулого тижня фракція «Європейська солідарність» вперше за сім років провела професійну зустріч з урядовим євроінтеграційним блоком, ми дуже серйозно дискутували з профільним віце-прем'єр-міністром Тарасом Качкою, а також з його колегами – міністрами економіки та фінансів, щодо руху України до Європейського Союзу.

Без сумніву, це наша стратегічна мета. Але наскільки правдоподібно виглядає дата – 2027 рік, яку постійно повторює і Зеленський, і його урядовці, коли Україна на сьогодні виконала лише десять відсотків «плану Качки-Кос», це виглядає малореалістично. Однак, коли Україна заявляє про такі темпи, чи означає це, що вона паралельно захищає власного виробника? Наша команда стоїть саме на тому, що, адаптуючи українське законодавство і українські норми до директив Європейського Союзу, дуже важливо захистити українського виробника і врахувати перехідний період, щоб не знищити в наших реаліях залишки економіки.

Ми розглядаємо законопроект, у якому йдеться про наближення ринкового нагляду до європейських стандартів. Проте на сьогодні в Україні є понад десять контролюючих органів, які перетворилися (в європейських умовах та правилах це, дійсно, регуляторні органи, які працюють зі стандартами якості) на «кошмар» бізнесу. Тож у даному законопроекті цим десяти контролюючим органам розширюється право на перевірки. Тепер їм можна перевіряти товар не лише в магазинах, а й у машинах, транспортних засобах, на земельних ділянках. Очевидно, для нас важливо, щоб якість українських товарів або товарів, які завозяться в Україну, відповідала європейським стандартам. Однак ми усвідомлюємо, наскільки сьогодні ці контролюючі органи стають «кошмаром» бізнесу і джерелом хабарництва та корупції.

Тепер ключове. Фракція «Європейська солідарність» подала до цього законопроекту 186 поправок змістовного характеру, починаючи від термінології, яку ми намагалися уточнити і привести у відповідність до директив Європейського Союзу, закінчуючи саме обмеженням таких карально-репресивних розмитих функцій.

На жаль, профільний комітет врахував лише три поправки фракції «Європейська солідарність» і чотири були враховані частково. Тож як співголова фракції «Європейська солідарність» я повинна ще раз озвучити нашу позицію: ми голосуємо за ті законопроекти, де враховується фахова позиція фракції «Європейська солідарність»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна. Будь ласка, до 6 хвилин.

ФЕДИНА С.Р. Цілком підтримую свою колегу Ірину Геращенко в тому, що за благими намірами, останніх кілька років у майже всіх законопроектах, які оперативно намагаються пропхати через Верховну Раду, ми маємо абсолютно погану реальність, яка спричиняє те, що громадяни України, у даному разі бізнес, отримують ще кабальніші умови.

Знаєте, насправді, дай Боже, щоб регуляторні органи зараз працювали так, як вони мають працювати, дійсно, захищаючи споживача. Однак реальність у нас чомусь така, що всі контролюючі органи «кошмарять» виробників, «кошмарять» працівників, «кошмарять» бізнес, у результаті чого багато хто мусить закриватися, або від них вимагають просто шалені хабарі, щоб не

приходили на наступні перевірки. Виникає таке враження, що контролюючі органи просто одне одному передають інформацію, хто там намагається, так би мовити, «залагодити» ситуацію і до кого можна приходити частіше, щоб ще кілька разів «залагоджувати» (*Шум у залі*).

Колеги, перепрошую, я себе не чую.

Коли ми зараз кажемо, що у нас закони мають відповідати директивам Європейського Союзу, то для початку скажіть, будь ласка, яке відношення європейські директиви мають до того, щоб Держфінмоніторинг ми виводили з державної служби і збільшували зарплати та премії їхнім працівникам? Це яскравий приклад того, як під прикриттям директив, вимог Європейського Союзу намагаються захвати абсолютно неприйнятні, я сказала б, непристойні речі.

Можливо, треба, зокрема щодо Держфінмоніторингу, віддячити Проніну, що він інспірував проти Петра Порошенка незаконні санкції, які зараз вже по суті розглядаються на рівні Європейського Суду з прав людини, члени якого в шоці, що виробляється в українських судах. Але повернемося до цього законопроекту і безпосередньо до теми контролюючих органів: що підходить, а що не підходить і як воно має виглядати.

Знаєте, ви спочатку забезпечили б, щоб бізнес не обкладали додатковими податками, щоб у бізнесу були нормальні умови роботи. Ви спочатку б з урядом вирішили, як нормально підключати ті чи інші засоби альтернативної енергетики, щоб це не тривало місяцями, а потім Свириденко буде розказувати, які погані люди на місцях, які неправильні територіальні громади. Може, ви для початку спробуєте позбутися цинічного розпилу коштів на кешбеках, чекапах, тисячах кілометрів? Уже розпиляли мільярд на так званий паливний кешбек чи паливну допомогу, на «Вовину тисячу» тощо. Друзі, так не можна. Те, що ви нам розказуєте, що щось там дуже необхідно для нашого наближення до Європейського Союзу, не має нічого спільного з тією реальністю, яку ви безпосередньо конструюєте, яку ви реально намагаєтеся запровадити як базу для діяльності в Україні.

Давайте порушимо питання: чи вже повернули «двушку на москву»? Чи всі міндічі відсторонені? Ви хочете створити додатковий тиск на бізнес, щоб, у ручному режимі розказувати, кому можна працювати, а кому не можна працювати? Це так, як зараз, у ручному режимі пропонується, щоб на кожного депутата розпиляти по 5 мільйонів, щоб проголосували ці всі законопроекти, проти яких виступає більшість громадян України... Правильно, ви ж не здатні сісти і напрацювати нормальні законопроекти, які враховуватимуть інтереси громадян України.

Дуже красиво, вдосконалення державного ринкового нагляду, забезпечення прав споживача... А споживач має право жити в правовій державі? Має. Чому монобільшість не забезпечить правової держави? А споживач має право оскаржувати порушення з боку держави в судах? Має. Чому монобільшість, уряд і Зеленський цього не забезпечать? А споживач має право

на відновлення енергетики до наступного опалювального сезону? Має. Але і уряд, і монобільшість, і Зеленський покривають розкрадання на енергетиці. То який рівень довіри до всіх вас може бути у цьому контексті? Чи ми можемо бути впевнені, що цим законопроектом покращаться умови, ситуація для громадян України? Та ми впевнені, що цього не буде, тому що все, що робиться монобільшістю, Зеленським, за останні сім років скеровано на розвал нормальної системи. Давайте нагадаю: це розвал державної служби, це розвал корпоративного управління, це розвал прозорих механізмів роботи, це розвал парламентаризму. Ви всі останні сім років підважуєте стовпи української державності в контексті розподілу гілок влади.

Підсумовуючи, хотілося б ще раз і ще раз попросити. Коли ви напрацьовуєте ось такі законопроекти, які викликають занадто багато запитань, якщо ви хочете, щоб вони мали хоча б якийсь результат, спробуйте завчасно пропрацювати їх з представниками інших фракцій, а також з професіоналами, які враховують ті чи інші нюанси. Тому що, насправді, до вас немає ніякої довіри. Я впевнена, що в цьому законопроекті будуть моменти, які, навпаки, спрямовуватимуться на «кошмарення» українських виробників, українського бізнесу і українських споживачів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович, 3 хвилини. Дякую.

Юлія Володимирівна, до 5 хвилин. Не будете? Добре. Дякую.

Хто виступатиме від фракції «Голос»? Сірко?

Юліє Леонідівно, будь ласка, до 5 хвилин.

Шановні колеги, ще виступить Сірко Юлія Леонідівна (5 хвилин), і після цього, думаю, ми близькі... Дмитре Олександровичу, скільки? Отже, 5 хвилин замість врахованих поправок. Колеги, максимум через 10 хвилин ми будемо голосувати, тому прошу повідомити народних депутатів і підготуватися до голосування.

Клименко. Будь ласка.

СІРКО Ю.Л. Шановні колеги, я є автором понад 40 поправок до цього законопроекту, якими намагалася якимось його виправити, враховуючи ситуацію, яка насправді не закладена в теорії цього законопроекту, а існує на практиці з нашими контролюючими органами, у тому числі з Держпродспоживслужбою, яка, замість того щоб робити ринок і продукцію в Україні кращими, займається, власне, невластивими функціями – «кошмарить» бізнес та виробників.

Я розумію, що, з одного боку, ми імплементуємо директиву, а з іншого боку, та імплементация, яка закладена в цьому законопроекті, фактично погіршить ситуацію для бізнесу в Україні, надасть контролюючим органам таких повноважень, які вони використовуватимуть не завжди правильно і коректно.

Звісно, ми хочемо на полицях магазинів мати безпечну продукцію, знати, звідки та з чого вона складається, і, безумовно, це треба контролювати. Проте

ситуація, яка, на жаль, склалася в цілому з контролюючими органами в Україні, не передбачає профілактику та забезпечення безпеки продукції для наших громадян. Фактично вона передбачає репресивну машину для бізнесу, накладення на них додаткових адміністративних та інших витрат. Деколи ці витрати для бізнесу становлять 16 відсотків. Знаєте, це таке опосередковане оподаткування – додаткових 16 відсотків для бізнесу. Тому що тобі треба тримати юристів, тобі треба ходити до суду, тобі треба «відбивати» інколи абсолютно необґрунтовані і абсолютно непотрібні, власне, приписи і висновки контролюючих органів. На жаль, понад 85 відсотків спорів бізнес потім виграє в судах.

Така бурхлива діяльність наших контролюючих органів, кількість яких перевищує 45 тисяч, призводить до того, що на полицях немає безпечної продукції, ми не знаємо, що їдять наші діти, що купуємо і споживаємо ми. Вона призводить до постійного, скажімо, узаконеного контролюючого рекету малого та середнього бізнесу.

Тому, шановні колеги, безумовно, директиви та норми Європейського Союзу треба імплементувати, хоча це, чесно кажучи, ані для бізнесу, ані для громадян не дешево. Я розумію, що ми ще маємо певний запас часу, щоб все це імплементувати, але в тому форматі і в тій редакції, у якій виписано цей законопроект, це, на жаль, створюватиме більше проблем і для громадян, і для бізнесу, і точно не приведе до безпечності товарів на полицях наших магазинів.

Тож закликаю все-таки ще раз переглянути цей законопроект і, власне, імплементуючи директиви, не призводити до чергового колапсу.

Окремо хочу сказати, що без реформи, хоча сьогодні це непопулярне слово, але без того, що контролюючі органи матимуть ризик-орієнтований підхід, профілактичні заходи і не будуть інструментом знищення конкурентів, «кошмаренням» бізнесу, а також додаткових витрат для бізнесу, на жаль, жодна з цих директив нормально імплементуватися не може, як і не може гарантувати безпечність продукції для наших громадян.

Ще раз закликаю переглянути цей законопроект, доопрацювати таким чином, щоб ми могли його імплементувати з найкращими і найефективнішими результатами, насамперед щодо безпечності продукції для наших громадян, для мам та дітей, щоб ми, коли приходили в магазин, не перечитували склад продукції, а знали, що вона, дійсно, безпечна, що ми можемо її купувати дітям і споживати.

Буду вдячна, якщо це буде прийнято. Ми не плануємо за нього голосувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги... Дмитре Олександровичу, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, уже багато було сказано щодо цього законопроекту, я хотів би повернутися до іншої частини нашої економіки.

Сьогодні Голова Антимонопольного комітету під час виступу достатньо чітко сказав, що на початку цієї кризи було багато розмов, хто винний: або бізнес вирішив нажитися на біді українців, або це влада безрука і не змогла зробити нічого, щоб захистити українців, паливний ринок України і систему забезпечення паливом, насамперед Збройних Сил України.

Також ми почули з цієї трибуни, що станом на сьогодні підстав вважати, що є картельна змова, немає. У даному разі в мене немає підстав не довіряти Голові Антимонопольного комітету, але виникає інше запитання. У кожній проблемі, усі присутні в цьому залі, і ті, які нас дивляться, знають, має бути прізвище, ім'я та по батькові. Сьогодні списати все лише на те, що на Близькому Сході триває війна, ну, це зручно, але це не так. Скажіть, будь ласка, що за роки війни зробила влада, щоб створити власні державні резерви палива, щоб забезпечити Збройні Сили України, щоб забезпечити потреби населення, щоб забезпечити потреби українського бізнесу? Особливо на фоні того, що сьогодні майже весь український бізнес майже всю зиму і, на жаль, думаю, що й літо знову житиме в режимі генераторів. Я розумію, що на Банковій погано розуміють, що таке генератори, там завжди є світло, завжди тепло, там, мабуть, світло вимикають лише тоді, коли треба ввімкнутися на вечірню нараду і зробити вигляд, що й там холодно, голодно і світла немає. А так там завжди скрізь усе добре: і зверху, і в бункерах.

У мене одне запитання. Хтось в цій плеяді великих реформаторів розуміє, що завтра Україна знову житиме в режимі генераторів і знову весь бізнес працюватиме на генераторах, які заправляються бензином, дизелем, газом? Сьогодні ціна вже доходить до 100 гривень за літр. Сподіваюся, завтра ціни падатимуть за рахунок зміни ситуації на Близькому Сході, але тим не менше, що влада зробила, щоб захистити українців? А що зробила влада? Вона зробила лише гірше.

Ось там сидять великі професіонали, які свого часу підвищили акциз, повернули ПДВ з 7 до 20 відсотків, які зробили авансові платежі нібито податку на прибуток, а за великим рахунком це просто побори, якими займається сьогодні влада. Взагалі це виглядає як допомога великому паливному ринку, але нехай потім розбираються ті, хто має в цьому розбиратися, насамперед правоохоронні органи.

Ну, о'кей, ви вже нажили в минулому році грошей і наскиртували, мабуть, у тому числі й собі. Зараз ви маєте це відпустити і дозволити зробити так, щоб українці платили менше. Усі від влади забувають сказати, що від 30 до 47 відсотків від ціни на стелах автозаправок – це податки, що забирає влада собі.

Давайте на час, поки триває така ситуація з паливним ринком, змінимо систему оподаткування – так, як це було зроблено на початку повномасштабного вторгнення, тому що це все між собою пов'язано. Я не розумію як ці «професори» (мабуть, не вчилися в інститутах, лише намагаються когось вчити) не розуміють, що якщо сьогодні ціна на паливо не знизиться, це буде ударом по бюджету нашої держави, тому що завтра грошей на армію буде

витрачатися більше. Вони не розуміють, що сьогодні ціна на українську аграрну продукцію, і на ту, яку аграрії отримають восени також ставатиме нерентабельною. Це призведе до того, що ми не будемо наповнювати власний державний бюджет, а лише втрачатимемо одну з ключових галузей нашої економіки.

Мабуть, в них не вистачає в голові клепки, щоб зрозуміти, що якщо не буде зменшена ціна на пальне, більшість ФОП, яких ви сьогодні намагаєтеся знищити додатковими податками, влітку самі закриються, навіть без вашої допомоги, тому що працювати буде неможливо. Якщо вони закриються, підуть на вулицю, не буде податків, буде досить серйозне соціальне напруження в державі. Проте, бачу, більшості в цьому залі на це просто начхати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, все-таки Юлія Володимирівна просить замість своїх поправок надати до 5 хвилин, і після цього голосуємо.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Знаєте, думаю, цей парламент колись називатимуть «кілерським», тому що спочатку громадян України вбивають податками, приймаючи такі законопроекти, як [№ 14005](#), у якому за мінімальний борг у людини можна забирати практично єдине житло. Також сьогодні в першому читанні проголосували законопроект щодо оподаткування кожного українця, який продає або купує щось, наприклад, на таких платформах як OLX, – 5 відсотків податку з обігу, чого ніде у світі немає. А зараз законопроектом № 12426 ви цілеспрямовано вбивається український бізнес.

Ми всі за євроінтеграцію, за те, щоб освоювати законодавство Європи і адаптувати його в Україні. Але це не адаптація європейського законодавства в Україні, тому що цей законопроект передбачає суттєве (чуєте?!), суттєве розширення повноважень контролюючих органів стосовно бізнесу. Ви розумієте, що, приймаючи цей законопроект, випускаєте «кілерів для бізнесу» в Україні? Цим законопроектом дозволяється оперативно обмежувати обіг продукції, вводити нові інструменти тиску на бізнес, зокрема в онлайн-середовищі.

Якщо пам'ятаєте, учора ви прийняли закон і довірили сертифікацію акредитованим іноземним структурам, а тепер даним законопроектом ви даєте цим структурам безмежне право вбивати український бізнес. Хто виграє у разі прийняття цього законопроекту? Насамперед – великі корпоративні структури, у тому числі міжнародні. А хто програє? Програє той, кого сертифікацією, технічними регламентами, безкінечними перевірками просто заганятимуть і знищуватимуть.

Якщо ви цей законопроект проголосуєте у такому вигляді, по суті, натиснете на кнопку «Старт» ліквідації українського бізнесу, підприємству з виробництва товарів і послуг. Чесно кажучи, дуже сумно, що спочатку Україну

позбавляють суверенітету, а потім на цій базі, маючи імплементовані ззовні структури, у тому числі й контролюючі, стандартизуючі тощо, буде зачистка вже національного виробника.

Попереджаю, що даний законопроект у такому вигляді приймати не можна.

Наша фракція подала до цього законопроекту 114 поправок, які повністю відповідають нормативним документам Європейського Союзу, але ніхто це не врахував, тому що не інтеграція України в Європейський Союз важлива, коли нас примушують приймати такі закони, а важливим є знищення України як конкурента на товарних ринках і на ринках послуг. Нас знищують! Ми не такі сильні, як великі корпорації. Не треба створювати новий бізнес, розвивати середній клас, а цей законопроект абсолютно дискримінаційний для українських підприємств, особливо новостворених. Так, нам потрібна сильна держава, але сильна держава із своїм суверенітетом, а не неймовірним тиском на бізнес.

Тож прошу всіх, хто підтримує український бізнес, не голосувати за цей законопроект, тому що для бізнесу це буде закон-кілер.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів займати робочі місця. Перед тим як ми перейдемо до голосування, я надам ще 1 хвилину доповідачу цього законопроекту – Ганні Василівні Лічман для підсумування почутого. Шановні колеги, прошу підготуватися, після цього голосуємо.

Будь ласка, Ганно Василівно.

ЛІЧМАН Г.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 30, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, скажу суто довідково. Ніякого перегляду зарплат у сфері фінансового моніторингу в законопроекті № 12426 немає, як і немає багато того, про що казали колеги. Думаю, вони недостатньо вивчили законопроект. Тому що те, що я почула, це якісь дивні аргументи, які насправді не стосуються цього законопроекту.

Щодо вбивчості для українського бізнесу. Жодного листа від бізнес-асоціацій з критикою цього законопроекту не надходило.

Шановні колеги, важливо розуміти, що цей законопроект є невід'ємною складовою підготовки України до укладання Угоди АСАА. Учора ми прийняли другий законопроект [№ 12221](#), який ми мали прийняти, щоб розпочалися перемовини щодо промислового безвізу. Він дуже важливий. Цей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти робочі місця, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного

ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог Європейського Союзу» ([№ 12426](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Вітаю, колеги.

Прошу показати по фракціях і групах.

З процедури – Мотовиловець. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, прошу поставити на голосування пропозицію про перехід до розгляду законопроекту [№ 14030](#), і щоб законопроект [№ 11520](#) щодо публічних закупівель не був проголосований сьогодні, а стояв останнім у порядку денному на сьогодні. Щодо нього потрібні додаткові консультації.

Прошу цю пропозицію поставити на голосування і перейти до законопроекту № 14030.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ще раз сформулюю. Андрій Вікторович пропонує змінити черговість розгляду питань порядку денного і законопроект № 11520 розмістити після законопроекту [№ 14227](#), а це означає, що ми одразу перейдемо до розгляду законопроекту № 14030. Зрозуміло сформульовано?

Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю)» ([№ 14030](#)). Це друге читання. Ми домовилися про такий розгляд питання. Від фракції «Європейська Солідарність» виступатимуть Кубів, 3 хвилини, Геращенко, 3 хвилини, Гончаренко, 3 хвилини, і голосуємо. Правильно? А, і Дмитро Олександрович.

Кубів Степан Іванович.

Запрошую на трибуну колег з комітету. Лічман Ганна Василівна. Будь ласка.

Немає Кубіва? А, є. Будь ласка, Степане Івановичу.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, шановні колеги! Даний законопроект, з одного боку, є рамковим, а з іншого боку, має велику систему або можна вважати його системоутворюючим. У ньому пропонується перезапустити модель державного нагляду в Україні, змінивши чинний закон, вводячи нову філософію взаємин держави та бізнесу. Коли подивитися на висновки Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, – не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, і Комітету з питань антикорупційної політики – відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

На засіданні фракції та загалом у комітеті велася бурхлива дискусія. Водночас ми будемо підтримувати законопроект, тому що ключова ідея – перехід від каральної до сервісної моделі, що відповідає європейським підходам і частковим зобов'язанням України в межах підписання міжнародних угод, де чітко зафіксовано уніфікацію правил державного контролю для всіх сфер і ризик-орієнтовану модель. Насамперед ми говоримо про частоту перевірок, яка залежить від ступеня ризику діяльності.

Запровадження можливості державного контролю у всіх сферах вводить ризик-орієнтовану модель, включаючи можливість добровільного аудиту та страхування відповідальності як інструментів зниження тиску на бізнес. Усі перевірки мають фіксуватися технічними засобами, а комунікації з контролюючими органами переводяться в електронну форму.

Ключові зміни мають й позитивні речі для підприємців, хоча щодо цього сьогодні виникає багато дискусій. Водночас законопроект не розв'язує всіх проблем бізнесу у відносинах з державою, особливо там, де йдеться про податковий чи інший спеціалізований контроль. Попри заявлену ідентифікацію залишаються елементи каральних органів поки що у відповідних прийнятих рішеннях, які можуть бути, тому говорити про тотальне зняття тиску зарано. Механізм добровільного аудиту та страхування потенційно створює ризик перетворення його на певну послугу, з якою можна дискутувати, або платний імунітет.

Ми будемо підтримувати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степане Івановичу.

Далі виступатиме Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка, до 3 хвилин.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, знаєте, сьогодні поганий день для українського бізнесу. Сьогодні під красивим європейським прапорцем, під

гаслами «стандартизація», «європеїзація» голосами «слуг» і ОПЗЖ протягнуто кілька законопроектів, які посилять «кошмарення» українського бізнесу, перевірки українського бізнесу, репресії проти українського бізнесу (на жаль), і все це вже проголосовано в цілому, так само, як і в першому читанні проголосовано законопроект щодо нових податків. Фракція «Європейська солідарність», безумовно, готуватиме до другого читання пропозиції щодо оподаткування цифрових платформ.

Що стосується законопроекту, який ми розглядаємо, хочу звернути увагу, що правда в тому, що цей законопроект дасть українському бюджету додаткових 250 мільйонів в рамках програми *Ukraine Facility*. І знову-таки йдеться про спрощення дерегуляції, що інспектори не повинні зупиняти роботу підприємств. Однак дуже дивно, коли в одному законопроекті йдеться про те, що інспектори не повинні зупиняти роботу підприємств, зокрема в тому, що ми зараз розглядаємо, а паралельно, секунду тому, «слуги» разом з ОПЗЖ, всього 234 депутати, запам'ятайте цю цифру, вона сакральна в цьому залі, знаєте, усе на букву... лайно, яке приймається цією кількістю депутатів, у нас просто посилили кількість репресій проти бізнесу.

Щодо даного законопроекту. Як правильно зазначив Степан Іванович, над ним серйозно попрацювала наша команда. Ми внесли конструктивні й правильні поправки, що наближають цей законопроект до європейських стандартів з точки зору невтручання в роботу бізнесу.

Однак з цим законопроектом також трапилася цікава метаморфоза. Спочатку трохи змінили назву, потім кількома поправками змінили суть, а потім його переписали, і в останню хвилину всі фракції отримали 500 сторінок фактично нового тексту. Повторюю, в останню хвилину. Знаєте, я розумію, що в цьому залі є така сакральна «група 234», яка нічого не читає, їм даси 500-600 сторінок і вони за все проголосують, бо з ними, як кажуть, днями уряд зустрічався і пообіцяв на мажоритарні округи плюшки та преференції, а також виділити по кілька мільйонів соцеконому. А наша фракція читає поправки, таблиці та інше.

Хочу звернутися до Голови Верховної Ради і до всіх, хто організовує роботу Верховної Ради України. Будь ласка, давайте дотримуватися Регламенту і не вносити в зал законопроекти, які, знаєте, треба вчитувати в останню хвилину.

Що стосується цього законопроекту, наголошуємо, дійсно, йдеться про значні кошти для України, тому наша фракція буде виходити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Гончаренко. Будь ласка, до 3 хвилин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, насамперед давайте підіб'ємо підсумки сьогоднішнього дня і цієї «податкової битви» проти українців, яку розгорнула влада, намагаючись закрутити вже останні податкові гайки. Ну, так собі вийшло.

Дивіться, посилки провалилися, з чим я всіх вітаю. Побачили, що немає потенціалу забрати в громадян останнє: може, люди замовили в посилках каву, чай чи дешеві кросівки, а тут в них не вийшло, тому відступили. Звичайно, є план Б! Для цього протягнули законопроект щодо цифрових платформ, щоб через поправки засунути туди і посилки, і ФОП, і все інше. Думаю, така спроба буде, але таким чином можна «поховати» й цифрові платформи, тому що, очевидно, що голосувати за це не хочуть. Навіть велика кількість депутатів з фракції «Слуга народу» не хоче за це голосувати. «Слуги народу» дали 174 голоси, незважаючи на те що минулого тижня їх «соблазняли» всім: ми вам і гроші дамо, і на округи дамо, і зарплату дамо, і міністрами зробимо, і Конституцію змінимо, що ви зможете стати і міністрами, і в комерційному секторі працювати, і в партію вас візьмемо на роботу, і гроші з держфінансування дамо, ну все вам дамо, ви ж наші найулюбленіші «слуги». Проте, бачте, від якоїсь кількості «слуг» вони вже відчули холодний подих на своїх потилицях, відчули, що їх вкотре «используют», «отымеют» і кинуть, бо в реальності ніхто не збирається їм нічого давати, просто зараз треба проїхати, терміново назбирати голосів, тому що на президентські «хотелки» і різні «Бачки» вже не вистачає грошей, тому треба з українців витиснути, ну, і, звичайно, ще більше залізти у світову боргову яму, узяти з МВФ, з усіх, з кого зможемо, щоб Зеленський укотре міг вийти ввечері і сказати: дорогі українці, даю вам ще щось, ще вам трохи щастя на голову насиплю, а коли за це треба буде платити, то сюди, у Верховну Раду, нехай ці «слуги народу» голосують. Тож довелося мобілізувати ОПЗЖ, всіх, кого могли, щоб дозбирати голосів. Якщо б сьогодні не голоси «уламків» ОПЗЖ, не було б ніякого голосування. ОПЗЖ тримають у Верховній Раді, щоб вони витягали ось такі ганебні голосування, як це сталося сьогодні. Хоча у Верховній Раді з серпня 2022 року лежить проект постанови, як позбавитися від ОПЗЖ. Однак вони потрібні, щоб ще більше з українців витиснути. Ось справжня коаліція – влада з ОПЗЖ, яка знищує українців і український бізнес. Дивіться на це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще виступ Заремського, 1 хвилина, після цього – Юлія Володимирівна Тимошенко, до 5 хвилин. Цимбалюк виступатиме? Цимбалюк, 3 хвилини.

Отже, Заремський – 1 хвилина, Тимошенко – 5 хвилин, Цимбалюк – 3 хвилини, після цього Лічман – 1 хвилина, і голосуємо. Будь ласка.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо важливий законопроект, який має змінити підхід держави до нагляду: з карального на превентивний і ризик-орієнтований. Це правильний крок для розвитку бізнесу, особливо малого і середнього, та залучення інвестицій.

Водночас моя поправка 63 є необхідною для системності цього рішення. Пропоную доповнити перелік відносин, на які не поширюються дії цього законопроекту, відносинами на організованих товарних ринках, оскільки ця сфера вже врегульована спеціальними законами і має власні механізми державного контролю. Неврахування цього створює ризик дублювання регулювання та правової невизначеності для учасників ринку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, до 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ще один законопроект проти бізнесу. Знаєте, коли приймали законопроект щодо введення податку на доходи з таких цифрових платформ, як OLX, казали, що знижують ставку податку. Зараз приймають законопроект, яким переходять від нагляду за підприємством до жорсткого адміністративного тиску, і кажуть, що це послаблення. Гадаю, це не парламент, а королівство кривих дзеркал, де взагалі не розуміють, за що голосують.

Законопроект № 14030 – це, в принципі, привид законопроекту [№ 5837](#), який парламент вже відхилив у серпні минулого року. Важливо, що редакція другого читання, яку вони зараз запропонували, це не просто технічне доопрацювання, це формування нової репресивної моделі, яка радикально змінює баланс між повноваженнями держави та правами бізнесу. По суті, у бізнесу забирають останні права. У цьому законопроекті ми спостерігаємо перехід від моделі чітких правил, які сьогодні хоча б якось зрозумілі, до моделі безмежних повноважень контролюючих органів без адекватного посилення юридичних гарантій для підприємців.

Наприклад, жорсткі дедлайни для бізнесу. Законопроект зобов'язує підприємця взаємодіяти виключно через електронний кабінет. Найменша затримка або технічний збій призводять до автоматичної втрати процесуальних прав бізнесмена, підприємця на заперечення, на відмову від комплексної перевірки. У цьому законопроекті очевидна відсутність відповідальності держави, немає жодних симетричних санкцій для органу нагляду за збій системи, помилки алгоритмів або несвоєчасні дії посадових осіб. На підприємця перекладено весь тягар технічних ризиків.

До того ж у цьому законопроекті є суттєве розмиття між аудитом та перевіркою, пропонується ввести такі поняття: «аудит стану діяльності», «аудитор у сфері державного нагляду», «звітність за результатами аудиту». Формально такий аудит – це не перевірка, отже, захисних механізмів і гарантій менше, але фактично його результати впливають на рейтинги ризику застосування майбутніх санкцій. Це прямий обхід тих принципів, які визначені сьогодні у формі державного нагляду, створюється така собі сіра зона для регуляторного тиску.

Також у цьому законопроекті є надмірне делегування повноважень Кабінету Міністрів України. Законопроект виносить ключові аспекти регулювання за межі законодавчого поля. Порядок відбору зразків, проведення експертиз, механізм рейтингування, критерії ризиків – абсолютно все визначатиметься не законом, а віддається на розсуд уряду, читай – контролюючих структур. Уряд отримує можливість в ручному режимі змінювати правила гри тоді, коли йому заманеться, до речі, навіть щодо окремих суб'єктів господарювання.

Також інтегрована система передбачає абсолютно такі унікальні речі щодо оприлюднення актів, рішень, прізвищ, при цьому практично повністю руйнується захист будь-якої комерційної таємниці.

До того ж це ризики для спеціальних сфер: санітарні, фітосанітарні заходи тощо. Тут повний «беспредел» щодо взяття взірців для проведення, наприклад, контролю харчової продукції або ветеринарії. Цей абсолютний «беспредел» падатиме на голову бізнесу.

Безумовно, ми боротимемося за те, щоб цей законопроект був відхилений, і щоб відмовитися від ідеї запровадження нового тиску на бізнес, на який і так достатньо корумпованого, владного, контролюючого тиску, а цей законопроект ще багатократно це посилює.

Тож закликаємо не голосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, потім ще виступить Дмитро Олександрович. Будь ласка, до 3 хвилин.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, якщо в цьому законопроекті йдеться про збільшення державного регулювання або тиску на бізнес, у державі залишається одна структура, вибачте за тавтологію, – держава в державі. Це Національний банк України, на який, мабуть, ніхто не має впливу, спробую пояснити, чому. Я вже не кажу, що держава з 2022 року не може навіть провести індексацію грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань. А Національний банк своїм працівникам, які отримують і так непогані, м'яко кажучи, зарплати, протягом останнього часу ще підвищив їх на 80 відсотків, я вже не кажу про комерційні банки.

Однак є одна проблема. Дякую колегам, що підтримали депутатський запит до Національного банку України, де зазначалося, чому вони не зобов'язують державні банки виплачувати щомісяця 7 тисяч гривень допомоги по догляду за дитиною до року, щодо яких ми прийняли в цьому залі рішення. АТ «Ощадбанк» – це єдиний банк, який зголосився обслуговувати і надавати цю послугу, решта (увага!), навіть державні банки, відмовилися надавати послуги. Люди продовжують вистоювати черги в «Ощадбанку», щоб випросити 7 тисяч гривень. До речі, деякі з січня її не отримали, а подивіться, як щоденно зростає

вартість товарів у крамницях. Хто поверне ці гроші матерям, батькам, які народили дитину, і виплати щодня чекають від держави? А дехто не дочекався, і є маса звернень.

Національний банк на наш запит відповів (підписав якийсь панисько Дмитро Олійник, заступником називається), що не відповідає за зобов'язання банків, а банки не відповідають за зобов'язання Національного банку. Супервідповідь головного банку держави Україна! Національний банк, який, вибачте, живе за кошти платників податків, не хоче надавати від імені держави послугу громадянам. Звичайно, їм краще отримати з держави 175 мільярдів у рік, віддати їх приватним, комерційним банкам, які потім пропонують громадянам кредити під 16-18 відсотків, а собі на зарплати, не Збройним Силам України, їм вистачає.

До того ж, шановні колеги, треба подумати, як і Верховній Раді розробляти законопроекти, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, далі – Дмитро Олександрович, у нього є ряд поправок. Дмитре Олександровичу, я так розумію, може, щось із заміною, може, щось... Тільки спочатку називайте номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Потім я ще проситиму надати час для виступу, а зараз будемо йти по поправках. Відновіть, будь ласка, час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Тільки називайте номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 147. Шановні колеги, у цьому законопроекті є нормальні і не до кінця нормальні речі. Я не розумію, чому комітет, наприклад, відхилив цю поправку. У ній гарантується суб'єкту господарювання проведення планових заходів не частіше ніж один раз на два планові роки. Тобто коли такі норми не прийняті, це дає можливість маніпулювати. Для нас сьогодні не є великою таємницею, що є достатньо органів, які вміють «кошмарити» український бізнес.

Хотів би почути позицію комітету, чому ця поправка не була підтримана. Паралельно я проситиму поставити її на голосування, а зал підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету щодо цієї поправки. Будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. Шановні колеги, стосовно перевірок раз на два роки чи раз на один рік. Як показує практика, перевіряти раз на два роки можна лише підприємства з низьким статусом ризику. Тобто якщо підприємство виконує

законодавчі норми, а відповідно до попередніх перевірок воно низько ризик-орієнтоване, дійсно, його перевірятимуть один раз на два роки. Якщо підприємство порушує законодавство, закладається норма, що його перевірятимуть один раз на рік. Проте, хочу зазначити, виходячи з практики, підприємства все одно перевіряються один раз на рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 147 комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Дмитре Олександровичу, називайте номер наступної поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 175. У ній йдеться про те, щоб зменшити кількість планових перевірок суб'єктів господарювання, які відносяться до високого ступеня ризику, – не частіше одного разу на два роки, середнього ступеня ризику, – не частіше одного разу на чотири роки і незначного ступеня ризику, – не частіше одного разу на п'ять років.

Якщо буде надана така можливість, велика кількість підприємств прагнули б зайти до третьої категорії, і, дійсно, тоді їх рідше перевіряли б. Те що ви казали, що все одно один раз на рік, виглядає так собі. Давайте тоді взагалі не приймати цей законопроект, лупіть їм щомісяця, і українському бізнесу житиметься краще. Краще, але дуже недовго.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 175 авторства Разумкова комітет відхилив. Позиція комітету щодо поправки 175. Будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. Шановні колеги, як я вже казала, ми з експертами довго опрацьовували цю проблематику і вийшли на максимально компромісну версію, яка реалізовується на практиці, доказала себе найякіснішою. Зараз колеги намагаються передивитися ці норми. Це розбалансує законопроект. Я прошу не підтримувати, а колегам пропоную включатися до роботи робочих груп, коли це можливо. Якщо потрібні аргументи, я можу підійти і додатково пояснити, чому це найякісніше рішення, яке ми виписали в законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку 175 авторства Разумкова комітет не підтримав, аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Дмитре Олександровичу, називайте, будь ласка, наступний номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 181. У ній йдеться про скасування можливості збільшення іншими законодавчими актами кількості та періодичності планових перевірок. Зараз цим законопроектом ви приймете одне, завтра ви зміните або постановами Кабміну, або іншими законами повкладаете туди поправки, і перевірки відбуватимуться один раз на місяць. Це добре, що ви проводите засідання робочих груп. Правда, я вдячний вам за це, але рішення приймає Верховна Рада. Якщо так, то тоді на засіданні комітету й приймайте відповідно до закону рішення, не вносьте його в зал, голосуйте там. Може, так краще вам працюватиметься.

Експерти це добре, а хто з цих експертів працював на ринку? Ви позицію ринку також почули? Ви кожного почули, до кого приходять з перевітками? Ви всі швидко забуваєте, що поприходили з бізнесу, у тому числі й шановна доповідач.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, можемо одразу голосувати? Коротко позиція комітету щодо цієї поправки. Будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. Шановні колеги, щоб, напевно, зняти трохи стрес, хочу сказати, що цей законопроект у разі його прийняття набере чинності не раніше скасування воєнного стану, тобто пройде ще багато часу, і перейматися, що прямо завтра станеться якась біда, напевно, не варто. Тож, будь ласка, врахуйте це. Коли цей законопроект готувався до другого читання, насправді було знайдено багато компромісів. І це найбільш компромісна версія тих норм, які були закладені до законопроекту. Це по-перше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку 181 авторства Разумкова комітет відхилив. Автор просить поставити її на голосування для врахування. Прошу голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Далі, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 188. У ній пропонується зменшити строк проведення перевірок у відношенні суб'єктів господарювання: не довше семи робочих днів – для суб'єктів господарювання, які віднесені до високого ступеня ризику; не довше семи робочих днів – для суб'єктів господарювання, які віднесені до середнього ступеня ризику, і не більше трьох робочих днів – для малоризикованих підприємств.

Пам'ятаю історію, як ми успішно поприймали тут багато різних законопроектів, і це дозволяє сьогодні різним органам, у тому числі

правоохоронним, «кошмарити» бізнес, приходити на довгий період і блокувати таким чином роботу підприємств. Я розумію, що комітет запропонував інші, трохи більші норми, однак, думаю, сьогодні можна дати таку можливість. Аргументація, що закон запрацює після закінчення воєнного стану, це добре, але на це не треба розраховувати. Хтось розповідав, що війна завтра завершиться, а вже чотири роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція щодо поправки 188.

ЛІЧМАН Г.В. Шановні колеги, довідково. Насправді фактор, за яким Європейська комісія оцінювала цей законопроект, – зменшення перевірок. Так ось, попередньо ми порахували, що кількість перевірок буде зменшено на 30 відсотків. Гадаю, для бізнесу це непогано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування для врахування поправку 188 авторства Разумкова. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна, я так розумію, поправка 190. Дмитре Олександровичу, так? Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, прошу об'єднати мої поправки з 190 по 226 і дати 2 хвилини на виступ, а потім всі поставимо на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановний доповідачу, даними поправками зменшуються строки проведення планових і позапланових перевірок, а також зменшуються строки проведення позапланових заходів у відношенні суб'єкта господарювання. У них йдеться про різне, але всі вони були відхилені комітетом і робочою групою. У даному разі, повторюю, український бізнес не заслуговує на велику кількість перевірок. Дійсно, ви правильно кажете, якщо такий закон працюватиме, кількість перевірок зменшиться. Погоджуюся.

Проте зараз ви виходите з теорії, так, як ми дуже часто приймаємо в цьому залі. Як показує практика, якщо не запровадити додаткових запобіжників, наші правоохоронні органи і органи, які займаються перевітками все одно матимуть можливість «качати» український бізнес. Сьогодні у них все виходить, навіть не дивлячись на те, що були мораторії. Пам'ятаєте такі історії? Мораторії. І Президент про це казав, і Рада тут плескала в долоні, розповідаючи, що, все, бізнес ніхто не ображатиме. Навіть при Президенті працює комісія, яка має

зробити так, щоб український бізнес не страждав. Він страждає від того, що ми тут приймаємо, і комісії роблять, до речі.

Ще раз повторюю, дійсно, у цьому законопроекті є нормальні речі, це правда. Проте якщо ми говоримо, що його можна покращити, а його можна покращити, у тому числі поправками, які пропонуємо сьогодні я, мої колеги з «Розумної політики», інші народні депутати, це треба зробити в залі, не чекати, коли закінчиться війна або зміниться влада, а робити це вже сьогодні.

Я проситиму поставити всі чотири поправки на голосування. А від вас хотів би почути позицію комітету: чому ні, чому їх відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція щодо поправок 190, 193...

ЛІЧМАН Г.В. Ще раз, це не просто прийняті норми, вони довго обговорювалися в середовищі багатьох стейкхолдерів. Якщо ви бачите можливість щось поліпшити, пропоную вам приходити до нас на засідання комітету, і ми разом все доопрацюємо. Однак пропоную все-таки дати шанс цьому законопроекту. Це *Ukraine Facility*, це 300 мільйонів євро для українського бюджету, які потрібні саме зараз. Ви кажете, я виходжу з теорії, ви також виходите з теорії. Тож давайте перевіримо законопроект на практиці, якщо треба буде доопрацювати, із задоволенням пропоную вам це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у мене така пропозиція. Зараз ми голосуємо підряд чотири поправки, і це все. Так, Дмитре Олександровичу? (*Шум у залі*). Добре. Тоді давайте... А далі... Ще виступ? Скільки хвилин буде? 3 хвилини, і голосуємо. Прошу поінформувати народних депутатів.

Зараз я почергово ставлю ці чотири поправки, і через 3 хвилини голосуємо.

Ставлю на голосування для врахування поправку 190 авторства Разумкова і колєг. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування для врахування поправку 193 авторства Разумкова і колєг. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 95.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування для врахування поправку 225. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 92.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування для врахування поправки 226 також авторства Дмитра Олександровича Разумкова і колег. Комітет її відхилив, автор просить поставити її на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Дмитре Олександровичу, до 3 хвилин, і голосуємо. Будь ласка.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, я почув від доповідача, що ми тут всі теоретики. Ну, якщо ми всі такі теоретичні, пропоную направити цей законопроект на доопрацювання, подивитися, як теоретично і практично можна зробити його кращим, підтягнути теорію, додати практику, подякувати профільному комітету за їх професійну роботу, що вони так багато приділяють уваги успішному досягненню в поглибленні теоретичних відносин з Європейським Союзом, і забезпечити додатковий час для більш глибокого вивчення цього законопроекту і тих пропозицій, які в ньому даються, зробити його ще кращим, як ви й пропонували. Можливо, тоді не треба буде чекати і тягнути час до закінчення війни, а, дійсно, ми зможемо зробити так, щоб він запрацював вже сьогодні, вірніше, через декілька тижнів після доопрацювання. Тоді він якісно допомагатиме українському бізнесу не потрапляти під тиск органів, які займаються перевітками, – правоохоронних органів та всього того, що сьогодні заважає українському бізнесу. Дуже часто йому заважають теоретичні законопроекти, теоретичні рішення і теоретики при владі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перепрошую, ще виступить, до 2 хвилин, Мамка. У Григорія Миколайовича також є поправки. Після цього голосуємо.

Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Хочу звернутися до вас особисто і акцентувати увагу на висновку, який лунає у стінах Верховної Ради.

Учора я був свідком, як члени однієї з фракції казали членам фракції «Слуга народу», як вони допомогли у прийнятті рішень. Сьогодні та сама фракція каже, як вони проти, що хтось там проголосував. Зверніть увагу, що народний депутат приймає чотири рішення з власної волі, без примусу: «за», «проти», «утримався» і «втік із залу». Крапка. Більше не приймається ніяких рішень.

З приводу більшості, опозиції. Уявіть, називали «монобільшість», а списку не знайдемо і програми більшості теж не побачимо. Точно така сама й опозиція – без закону про опозицію. Оце два таких кита у наших хмарах: фактично, ніби, є, а за законом – немає.

З приводу 5 мільйонів гривень, щодо яких висловлюються народні депутати. Коли народний депутат виходить і каже, що мені відомо, там з якихось джерел у правоохоронних органах тощо, що хтось взяв 5 мільйонів гривень за голосування... Ну, не треба псувати картину правоохоронним органам, не ставайте співучасниками злочину. Пишіть заяву, правоохоронні органи внесуть її до реєстру, розслідують і через два місяці дадуть вам відповідь: було чи не було. А коли політик каже, і це не відповідає дійсності (хтось подивиться через два місяці), необхідно йти працювати в правоохоронні органи. Давайте все-таки займатися політикою, а не тим, що одна баба сказала.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займіть, будь ласка, робочі місця, переходимо до прийняття рішення щодо цього законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю)» ([№ 14030](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Нагадую, що це законопроект *Ukraine Facility*, а також він є в переліку євроінтеграційних.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, прошу не розходитися. Від двох фракцій надійшла заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Лариса Білозір, і через 3 хвилини йдемо далі. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Сьогодні міністр освіти, виступаючи в цьому залі, заявив, що деякі депутати проти реформи старшої школи, що це політична риторика, згадував Київський міжнародний інститут соціології (КМІС), що 85 відсотків батьків підтримують цю реформу.

Як депутат-мажоритарник хочу сказати, думаю, як і більшість мажоритарників у цьому залі, що не бачила жодної людини, яка виступає за цю реформу. Підтвердженням цього є та петиція, яка зібрала 25 тисяч голосів батьків проти реформи старшої школи.

На Вінниччині майже 15 тисяч дітей будуть змушені покинути свою школу і перейти у 10-ті та 11-ті класи вже до інших шкіл. По Україні – десь 300 тисяч дітей.

Я кажу це від імені батьків та учнів, які приходять до мене на зустрічі. У виступі міністра ми знову почули про якісну реформу, краще майбутнє. Насправді міністерство відірване від життя, але давайте говорити чесно: сьогодні батьки приходять і воляють про прості речі.

Що сьогодні пропонується дітям? Їхати за десятки кілометрів розбитими дорогами, а на ремонт місцевих доріг грошей немає – нуль (у Вінницькій області – 7,5 тисячі кілометрів доріг), добиратися без автобусів або автобусами (у Вінницькій області вже чотири роки інклюзивні шкільні автобуси), які не можуть їздити такими дорогами, а за температури нижче 7 градусів, вони зупиняються, це нові автобуси, навчатися в обласних центрах без гуртожитків, без коштів батьків на утримання дітей в інших містах. В умовах війни, повітряних тривог і постійної небезпеки батьки не можуть відпустити дітей в інші міста.

Ось це міністр називає доступною освітою. Скажіть чесно, ці діти мають право на освіту чи ні? Бо виходить так, що реформа сьогодні є, міжнародні гранти освоїли, міжнародним партнерам відзвітували, фейкові соцдослідження зробили, бо я не вірю, що 85 відсотків батьків підтримують таку реформу, а доступу до освіти немає.

Міністр каже про успішну реформу, а я говорю про конкретних дітей (ми маємо говорити про наших виборців), про дитину із села, яка має вставати о 5-й годині і їхала 20 кілометрів, а зараз ще й далі їздитиме. Якщо у громаді 38 сіл і є один ліцей, у них не буде 38 автобусів, щоб звезти дітей. Про громади, де взагалі не передбачено жодного транспорту, я теж говорила.

Це не реформа, це відрив від реальності, вона не готова. Тож потрібно прийняти законопроект чи пана Бабака, чи мій та колега альтернативний законопроект і дати можливість дітям закінчити 10-ті та 11-ті класи у своїх навчальних закладах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання – проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії» ([№ 14271](#)).

Прошу народних депутатів зайняти робочі місця. Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 189.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, до слова для представлення законопроекту запрошується Перший віце-прем'єр-міністр України – Міністр енергетики України Шмигаль Денис Анатолійович.

Будь ласка, Денисе Анатолійовичу (*Оплески*).

ШМИГАЛЬ Д.А., Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр енергетики України. Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні віцеспікери! Шановні народні депутати, українці й українки! Використання відновлюваних джерел енергії є одним з найважливіших напрямів енергетичної політики України, спрямованої на заміщення традиційних паливно-енергетичних ресурсів, запобігання зміні клімату, забезпечення енергетичної незалежності та стійкості нашої держави.

Проектом закону № 14271 імплементується положення законодавства ЄС у сфері відновлюваних джерел енергії, зокрема, у частині приведення національної нормативно-правової бази у сфері відновлюваних джерел енергії у відповідність із вимогами європейського законодавства, створення спільнот відновлюваної енергії, а також особливостей їх функціонування, особливостей формування спеціальних зон для розвитку відновлюваної енергетики, установок для зберігання енергії та мережевої інфраструктури, впровадження основних принципів дозвільних процедур для проєктів відновлюваної енергетики відповідно до вимог законодавства Європейського Союзу, механізму проведення статистичних трансферів з державами – членами ЄС, визначення переліку вторинного законодавства для подальшого впровадження делегованих та імплементаційних актів ЄС у сфері відновлюваних джерел енергії.

Прийняття цього проєкту закону є умовою виконання Плану України в межах інструменту *Ukraine Facility*, що відкриває можливість для отримання 275 мільйонів євро траншу до державного бюджету України. Після прийняття за основу проєкту закону планується проведення роботи з Європейською комісією та Енергетичним співтовариством, а також експертним середовищем для підготовки його до прийняття Верховною Радою України в цілому.

Прийняття за основу законопроекту № 14271 стане важливим сигналом як для наших міжнародних партнерів, так і для інвесторів, для ринку, а також пришвидшить нашу інтеграцію до Європейського Союзу.

Прохання підтримати даний законопроект у першому читанні.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякуємо вам, Денисе Анатолійовичу.

До слова запрошується голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Герус. Жупанин. Будь ласка.

ЖУПАНИН А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Колеги, це дуже важливий законопроект, який є частиною програми *Ukraine Facility*, це продовження пакету законопроектів, які ми почали приймати від Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, учора я мав честь представляти законопроект щодо об'єднання ринків електроенергії України та Європейського Союзу. Ще раз дякую вам за підтримку.

Цей законопроект є частиною важливого плану синхронізації українського законодавства із законодавством Європейського Союзу, конкретно щодо розвитку «зеленої» генерації, яка зараз має доволі важливий вплив на енергосистему України. Є години, коли відновлювані джерела енергії генерують орієнтовно 20 відсотків усієї електроенергії в країні. У ті місяці, коли відбувається, і це видно, дефіцит електроенергії, ціна висока, а включаються відновлювані джерела енергії, зокрема велика кількість набудованих сонячних електростанцій, і ми бачимо позитивний вплив на ціноутворення на ринку. Власне, це відбувається в період з березня по жовтень, коли ціна на ринку, особливо в денні години, просідає.

Україна може і повинна розбудовувати «зелену» генерацію. Зараз Кабінет Міністрів України разом з Міністерством енергетики України напрацьовують план, як можна ще добудувати відновлювані джерела енергії в Україні. Тому це той шлях, який Україна обрала і з якого ми вже не можемо зійти, особливо враховуючи європейські зобов'язання України.

Комітет на своєму засіданні підтримав цей законопроект, щоб ми проголосували його в першому читанні. Я знаю, що є зауваження колег з фракції «Європейська солідарність» щодо доопрацювання цього законопроекту. Ми зобов'язалися і пообіцяли, що доопрацюємо його.

Наразі велике прохання підтримати законопроект у першому читанні. Комітет готовий опрацювати ваші поправки і належним чином підготувати його до другого читання для прийняття за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися для обговорення цього проекту закону: два – за, два – проти.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Іванні Орестівні Климпуш-Цинцадзе.

Дякую.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, очевидно, ми всі розуміємо наші енергетичні потреби і наскільки зараз критично максимально допомогти відновлюваній енергетиці заповнити хоча б частину тих потреб, які для нас є надважливими.

Водночас хотіла б звернутися до pana Дениса. Ми чуємо, що Кабінет Міністрів подав законопроект нібито на виконання наших євроінтеграційних зобов'язань, і дійсно, на 90 відсотків цей законопроект втілює наші євроінтеграційні зобов'язання. Однак, колеги, не можу не зазначити, що законопроектом передбачається проведення стратегічної екологічної оцінки для тих нововідведених земельних ділянок, призначених для використання та будівництва об'єктів відновлюваної енергетики. Проте він одночасно оминає потребу аналізувати оцінку впливу на довкілля щодо природоохоронних територій, а це наше пряме зобов'язання за європейськими директивами та регламентами.

До того ж хотіла б звернути увагу, пане Денисе, який дуже, очевидно, зайнятий, що ми все ще продовжуємо керуватися Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Так ось, у статтях 290-293 угоди визначаються ключові підходи до поєднання економічного розвитку та охорони довкілля, де чітко зазначено, що Україна взяла на себе зобов'язання утримуватися від зниження екологічних стандартів з метою стимулювання інвестицій чи господарської діяльності.

Сподіваюся, профільний комітет врахує ці зауваження, і до другого читання ми, дійсно, побачимо законопроект, який як допомагає нашій енергетиці, так і продовжує зберігати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Пашковському Максиму Ігоровичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ПАШКОВСЬКИЙ М.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 11, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Андрію Жупанину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин. Будь ласка.

ЖУПАНИН А.В. Шановні колеги, ще раз дякую. Тепер скажу коротко щодо суті законопроекту. Він містить кілька сторінок, і, з точки зору обтяженості тексту, не сильно великий, але важливо розуміти, про що йдеться в цьому законопроекті.

Як уже сказала моя колега, у проекті закону передбачається імплементація положень законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії, зокрема, узгодження національної термінології у сфері відновлюваних джерел енергії з термінологією Європейського Союзу, визначення особливостей

розрахунку показника валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел енергії та формування національного цільового показника, визначення спільнот відновлюваної енергії, а також їх особливостей впровадження основних принципів дозвільних процедур для проєктів Відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) відповідно до вимог законодавства Європейського Союзу, також механізму проведення статистичних трансферів енергії з державами – членами Європейського Союзу, реалізації спільних проєктів та схем підтримки ВДЕ.

Колеги, повертаюся до моєї попередньої тези, що ми активно адаптуємо національне законодавство до законодавства Європейського Союзу, власне, цим і обумовлена необхідність прийняття даного законопроекту. Знову-таки розвиток відновлюваних джерел енергії в Україні – це вже обраний шлях. Ми маємо покроковий план переходу нашої енергосистеми до збільшення виробництва електроенергії саме з відновлюваних джерел енергії. Як я вже сказав, на сьогодні це велика частина в енергоміксі країни, і нам потрібно її розвивати.

Власне, прийняття цього законопроекту дасть змогу синхронізувати правила України з тими, що діють в Європейському Союзі, зробити ринок прозорішим і зрозумілішим інвесторам з Європейського Союзу і, власне, покращить умови функціонування цього ринку в Україні.

Тож закликаю вас проголосувати зеленою кнопкою за цей законопроект. Як я і обіцяв, ми його доопрацюємо в межах підготовки до другого читання. Будемо раді побачити ваші пропозиції, зауваження до цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович просить передати слово Кучеренку Олексію Юрійовичу. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я так радію, просто аж ридаю від щастя, коли чую, як колеги від фракції «Слуга народу» співають дифірамби своєму уряду за цей потужний лінгвістичний законопроект: які там норми, як там терміни приводять у відповідний порядок. Вдумайтеся, весь уряд працював над цим законопроектом, а Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, до речі, дякую, пане Голово, за його професіоналізм і позицію, на 28 сторінках пише такі зауваження, після яких, дійсно, постає запитання: хто в уряді готує такі законопроекти, за що ми платимо гроші, розумієте, де кадри, яких ви за останні 10 років порозганяли, які працювали в уряді, в міністерствах і хоч могли написати проєкт закону? Почитайте зауваження. Це перше.

Друге. Ці чудові історії про «зелену» генерацію... Та хто проти?! Тільки я доводжу до вашого відома, «зелена» генерація зараз «висить» і коштує

державній компанії «Укренерго» щороку 36 мільярдів гривень. Це закладається в тариф, саме тому набралися кредитів, саме тому державна компанія в дефолті, ніхто не розуміє, що робити на цьому ринку. Там ціновий хаос, вкотре скасували прайс-кепи, зупинилася розподілена генерація. Це свідчення того, що ніякими термінологіями ви не зможете виправити всі вади цього ринку, поки не зрозумієте, що в такому вигляді він не працюватиме. У нас немає незалежного регулятора, немає Антимонопольного комітету, у нас тотальна монополізація цього ринку, а ви цим законопроектом хочете відволікти увагу суспільства. Ми не будемо його підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Юрченко Олександр Миколайович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми багато говоримо про адаптацію українського законодавства до законодавства ЄС. Думаю, саме ця ініціатива реально дозволить гармонізувати українське право з правом Європейського Союзу, зробити наш енергетичний ринок більш прозорим, передбачуваним і, насправді, відкритим для інвестицій, для співпраці з нашими партнерами. Ідеться не про формальні зміни, а про системне оновлення підходів для «зеленої» енергетики, що є необхідним в умовах війни, в умовах енергетичної загрози, яка постійно виникає, прошу пам'ятати про це, і звичайно, відкриє двері для інвестицій зі сторони Європейського Союзу.

Документом пропонується врегулювати ключові поняття у сфері біопалив, біорідин, запровадити сучасні механізми обліку та відстеження відновлюваних видів палив. Також буде створено правові умови для спільних проєктів з державами Європейського Союзу та країнами Енергетичного Співтовариства, а це, повторюю, нові інвестиції, доступ до європейських інструментів підтримки та реальна участь України в спільних енергетичних ініціативах.

Законопроект треба доопрацьовувати, але прошу колег підтримати в першому читанні «зелену» енергетику зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую, виступили всі, хто хотів.

Прошу народних депутатів зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації законодавства

Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії» ([№ 14271](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 225.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення цього проєкту закону на повторне перше читання. Будь ласка, шановні колеги. Ставлю пропозицію направити... (*Шум у залі*).

Герус, що у вас? З процедури? Будь ласка. Секундочку. Повторне перше. Так.

Шановні колеги, давайте підтримаємо пропозицію про направлення законопроєкту на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Дякую.

Прошу показати по фракціях і групах.

Железняк, що у вас?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово, щойно ми провели консультації, у тому числі з керівництвом фракцій і коаліції, вони не заперечують. Я прошу перенести і розглянути зараз законопроєкт [№ 15079](#) щодо утворення ТСК, без обговорення. Перекоаний, що у фракцій немає якихось заперечень, але прийняття рішення потребує 226 голосів. Якщо можна, прошу поставити цю пропозицію на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Івановичу, я можу поставити на голосування, просто на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп колеги казали, що не підтримуватимуть пропозиції про перенесення. Але... (*Шум у залі*). Дивіться, я ставлю, просто інформую, що було на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп.

Ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного, щоб перейти зараз до розгляду законопроєкту № 15079 без обговорення. Прошу голосувати.

«За» – 189.

Рішення не прийнято.

Наступне питання – проєкт Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство

(неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято рішення про приватизацію» ([№ 15024](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання... (*Шум у залі*). Я все сказав.

Шановні колеги, я прочитаю ще раз для Артура Володимировича, щоб він дуже все правильно почув.

Переходимо до розгляду проєкту Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеного провадження у справах про банкрутство (неплатоспроможність) для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва та особливостей застосування процедур банкрутства для державних підприємств та/або господарських товариств щодо яких прийнято рішення про приватизацію» ([№ 15024](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 163.

Рішення не прийнято.

Законопроект не включено... (*Шум у залі*).

Вельмишановні колеги, дивіться... Олександр Сергійович...

Вельмишановні колеги, Олександр Сергійович має пропозицію. Будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С. Колеги, у мене є пропозиція про перехід до розгляду проєкту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Володіної Д.А.» ([№ 15098](#)). Давайте зробимо корисну справу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і переходу до розгляду проєкту постанови [№ 15098](#). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проєкту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Володіної Д.А.» ([№ 15098](#)). Без обговорення (*Шум у залі*). Ну, спитайте, якщо... Артур Володимирович проти без обговорення.

Шановні колеги, тоді ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, може, без обговорення? Можемо?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Володіної Д.А.» (№ 15098) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Яка у вас Пропозиція? Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Будь ласка, поставте на голосування без обговорення два законопроекти, які погоджені, у залі є повний консенсус, це друге читання і до них немає поправок. Це законопроекти [№ 13705-д](#) і [№ 13204-1](#) щодо пенсій військовослужбовців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я можу запропонувати змінити черговість розгляду питань порядку денного і перейти зараз до розгляду законопроектів № 13705-д і № 13204-1. Правильно я розумію? Ну, без обговорення, але спочатку давайте змінимо, а потім подивимося.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід до розгляду законопроектів № 13705-д і № 13204-1. Прошу голосувати.

«За» – 189.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за роботу. Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

Тримаймо стрій! Слава Україні!

Прошу представників Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп перейти зараз до мене для проведення Погоджувальної ради і запланованої зустрічі.